

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๖๓ พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

FILM ARCHIVE NEWSLETTER ISSN : 2228-9402

ปง อัสวินิกุล

ปรมาจารย์แห่งเสียง ศิลปินแห่งชาติ
และไม้ใหญ่แห่งวงการภาพยนตร์ไทย

บทความหลักของจดหมายข่าวหอภาพยนตร์ฉบับนี้ เป็นเรื่องราวของ ปง อัครวินกุล ศิลปินแห่งชาติสาขาภาพยนตร์คนล่าสุด ดำเนินการแห่งวงการบันเทิงเสียง-ผสมเสียงของหนังไทยที่ทำงานมายาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ เรื่องราวของเขาเชื่อมโยงกับการเติบโตของวงการภาพยนตร์ไทยอย่างแยกไม่ออกตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีสาระอื่น ๆ ทั้งเรื่องกรรณที่ถ่ายโดยคุณทวีศักดิ์ วิริยะศิริ ประวัติศาสตร์หนังอิหร่าน และบทความสรุปใจความงานเสวนาของหอภาพยนตร์ที่เพิ่งจัดไป

แม้ในขณะที่กำลังปิดเล่มจดหมายข่าวฉบับนี้ หอภาพยนตร์ก็ต้องปิดให้บริการเนื่องจากการกลับมาระบาดของอย่างกว้างขวางของโรคโควิด-๑๙ แต่ในเล่มยังมีโปรแกรมภาพยนตร์สำหรับเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน ด้วยความหวังว่าเราจะสามารถเปิดให้บริการอีกครั้งได้ในวาระของเล่มนี้ โดยมีทั้งโปรแกรมหนังไทยและหนังต่างประเทศ รวมทั้งกิจกรรมพิเศษอัดแน่นเหมือนที่เคยเป็นมา

หนึ่งในโปรแกรมภาพยนตร์ดังกล่าวคือ โปรแกรมรำลึก กิตติ ดัสกร และ ไพโรจน์ ใจสิงห์ สองนักแสดงภาพยนตร์ไทยคนสำคัญ ที่เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๙ และ ๒๒ กุมภาพันธ์ นอกจากนี้เรายังได้รับข่าวการจากไปของ บุญยวง แสนสุข หรือ ยวงพร พงษ์ประดิษฐ์ อดีตนางเอกภาพยนตร์เรื่อง *ทางเปลี่ยว* (๒๕๔๘) เมื่อวันที่ ๔ เมษายนที่ผ่านมา หอภาพยนตร์ขอร่วมไว้อาลัยและแสดงความเสียใจต่อครอบครัวของดาราทั้ง ๓ ท่าน มา ณ ที่นี้

ภาพปก:
ปง อัครวินกุล ขณะซิงค์เสียง
ในโรงถ่ายหมูนานภาพยนตร์
ที่มาภาพ:
พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์

สารบัญ

รายงาน

เสวนาภาพยนตร์ ราคาชีวิตของคนกอง	หน้า ๑
ประมวลกิจกรรมเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ๒๕๖๔	หน้า ๒
ภาพยนตร์สนทนา ๘๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก	หน้า ๔

คลังอนุรักษ

ทวีศักดิ์วิริยะศิริ ช่างภาพหนังข่าว ผู้เปิดเมืองไทยสู่สายตาชาวโลก	หน้า ๕
---	--------

ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี

ทำความรู้จักหนังอิหร่าน จากอดีตถึงปัจจุบัน	หน้า ๘
--	--------

เรื่องจากปก

ปง อัครวินกุล ประมาจารย์แห่งเสียง	หน้า ๑๐
ศิลปินแห่งชาติ และไม่ใช่ใหญ่แห่งวงการภาพยนตร์ไทย	

กิจกรรม

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง และ ๒๐ ปี ฟาโตะลายโจร	หน้า ๑๖
The Films of Pedro Almodóvar	หน้า ๑๗
Cinema Lecture	หน้า ๑๘

โปรแกรมฉายภาพยนตร์

	หน้า ๑๙
--	---------

ปรัชญา: ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา

วิสัยทัศน์: ปฏิบัติการอนุรักษ์ได้มาตรฐาน เผยงานวิชาการและบริการ บริหารจัดการด้วยธรรมาภิบาล

พันธกิจ: ๑. แสวงหา คัดเลือก ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๒. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
๓. บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมเผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปณิธาน: จะสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

ที่ปรึกษา: ชลิดา เอื้อบำรุงจิต สันติชัย โชติรสเจริญ ก้องฤทธิ์ดี **กองบรรณาธิการ:** อรวรรณ ชวศิลป์ ภาคภูมิ ธรรมศรี พุทธิพงษ์ เจียมรัตติญาณ ชวนาท อินทวงศ์
อิทธิพงษ์ ก่อสกุล นิศานาถ ไททองคำ **กองจัดการ:** ฝ่ายเผยแพร่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) **พิสูจน์อักษร:** ชนเนตร ลอยครุฑ **ออกแบบรูปเล่ม:** พชรินทร์ เอกอ่อนแสง
เจ้าของผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา: หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๗๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๔, ๐๘๑-๕๕๐-๘๗๑๖ **จัดพิมพ์ที่:** บริษัท กรีน โลฟ พรินติ้ง เฮาส์ จำกัด **จำนวนพิมพ์:** ๑๐,๐๐๐ เล่ม **ISSN:** ๒๒๒๘-๙๔๐๒ ขอสงวนลิขสิทธิ์ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ
(International Federation of Film Archives)

สมัครสมาชิก แก๊ซที่อยู่ หรือยกเลิกจดหมายข่าว
หอภาพยนตร์ทางไปรษณีย์ได้ที่ <http://bit.ly/fapotnewsletter>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง

ดาวน์โหลดจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://fapot.or.th/main/information/newsletter>

เสวนาภาพยนตร์ ราคาชีวิตของคนกอง

เมธากุล ขาบุญ
นักศึกษาฝึกงานหอภาพยนตร์

เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ หอภาพยนตร์จัดงานเสวนาภาพยนตร์ “ราคาชีวิตของคนกอง” โดยมีวิทยากรร่วมเสวนาได้แก่ ยุวดี ไทยหิรัญ ผู้จัดการกองถ่ายมากประสบการณ์ที่เริ่มทำงานในวงการภาพยนตร์ตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ ผ่านยุคหนัง ๑๖ มม. มาจนถึงระบบสตูดิโอในยุค ๓๕ มม. รวมไปถึงกองถ่ายละครโทรทัศน์ โมไนย ธาราศักดิ์ ผู้ช่วยผู้กำกับภาพยนตร์ที่มีประสบการณ์การทำงานในกองถ่ายภาพยนตร์ไทยมากกว่า ๒๐ ปี รวมถึงกองถ่ายต่างประเทศ และ ชชาติชาย เกษนัส ตัวแทนจากสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทยในการผลักดันนโยบายเกี่ยวกับค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน และสวัสดิการต่าง ๆ ของคนทำงานในกองถ่าย

งานเสวนานี้หวังจะเปิดพื้นที่ให้คนทำงานในกองถ่ายได้ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยน และผลักดันเพื่อปรับมาตรฐานการทำงานและการดูแลสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของคนทำงานกองถ่าย ทั้งในแง่กฎหมายความเป็นไปได้ในการตั้งสหภาพแรงงาน ซึ่งมีแรงตั้งต้นมาจากการเสียชีวิตขณะถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง อินทรีทอง ของ มิตร์ ชัยบัญชา พระเอกตลอดกาลเมื่อปี ๒๕๑๓

ยุวดี ไทยหิรัญ ซึ่งตอนนั้นเริ่มทำงานในฐานะคนกองแล้ว เล่าถึงเหตุการณ์ครั้งนั้นว่า เป็นไปได้ที่มิตร์อาจพักผ่อนไม่เพียงพอเนื่องจากบางครั้งต้องถ่ายภาพยนตร์ราว ๒-๓ เรื่องต่อวัน ตั้งแต่เข้าจรวดเย็นและตั้งแต่ช่วงหัวค่ำไปจนถึง ๒ ทุ่ม นอกจากนี้อาจเกิดจากระบบความปลอดภัยที่ยังไม่เพียงพอพร้อมเท่ากับในปัจจุบัน อีกทั้งกรณีนี้ไม่ได้ใช้ตัวแสดงแทนที่มีความเชี่ยวชาญ เนื่องจากเป็นความต้องการของมิตร์ที่จะเล่นเอง และถึงแม้จะเป็นบุคคลที่ทรงอิทธิพลในวงการภาพยนตร์ แต่การเสียชีวิตของมิตร์ก็ยังไม่ได้ทำให้คนในวงการถูกคิดถึงสวัสดิภาพในการทำงานเท่าที่ควร

สำหรับการทำงานกองถ่ายในยุคนั้นยุวดีเล่าให้ฟังว่า ๑ เดือนจะออกถ่ายทำกัน ๔-๕ คิว ซึ่ง ๑ คิวถ่ายจะนับตั้งแต่เช้า

จรวดเย็นเป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง ส่วนคนทำงานจะสังกัดอยู่กับผู้กำกับหรือบริษัทนั้น ๆ ทำให้การดูแลคนในกองถ่ายเปรียบเหมือนกับระบบครอบครัวที่แต่ละบริษัทก็จะมีวิธีการดูแลทีมงานแตกต่างกันไป ไม่มีระบบกลาง

ด้าน โมไนย ธาราศักดิ์ ได้เล่าว่าตนเริ่มงานกองถ่ายจากภาพยนตร์นอกกระแส จากนั้นจึงได้ไปทำงานภาพยนตร์ในกระแสและภาพยนตร์ต่างประเทศ ทำให้ได้พบกับข้อดีข้อเสียในการทำงานของแต่ละระบบแล้วนำมาปรับใช้กับการทำงานผู้ช่วยผู้กำกับของตน เช่น หลังจากการถ่ายทำเสร็จในแต่ละวัน ทีมงานทุกคนต้องได้พักผ่อนอย่างน้อยเป็นเวลา ๑๐ ชั่วโมงจึงจะสามารถกลับมาทำงานได้ใหม่อีกครั้ง เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานดี และได้เสริมว่า แต่เดิมนั้นไม่มีใครคิดถึงเรื่องสวัสดิภาพและความมั่นคงเนื่องจากงานและรายได้ยังมีมากอยู่ จนกระทั่งอายุมากขึ้น มีคนรุ่นใหม่เข้ามามากขึ้น แต่จำนวนงานกลับน้อยลง และการทำงานที่เริ่มกระชับมากขึ้น เรื่องนี้จึงได้ถูกพูดถึงและเริ่มมีคนให้ความสำคัญ

สำหรับ ชชาติชาย เกษนัส ในฐานะตัวแทนจากสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย ได้เล่าถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจุบันมีทั้งคนนำสถานะผู้กำกับไปแอบอ้างเพื่อการล่วงละเมิดทางเพศผู้อื่น เด็กจบใหม่ที่จะเข้ามาในวงการไม่ได้มาตรฐาน ตลอดจนกองถ่ายที่ไม่เป็นมืออาชีพจนไม่สามารถผลิตภาพยนตร์ออกมามีชื่อเสียงกระทบกับทีมงานและผู้ลงทุน ดังนั้นการรวมกลุ่มกันซึ่งในที่นี้ชชาติชายขอใช้คำว่า “union (สหภาพแรงงาน)” จะทำให้เกิดการสร้างมาตรฐานแรงงาน และช่วยกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ฐานของค่าแรง มาตรฐานความปลอดภัย จริยธรรมในการทำงาน ตลอดจนการรับประกันภัยให้คนในสหภาพแรงงาน เพื่อคุ้มครองคนทำงานให้มีสวัสดิภาพที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการประกันให้การทำงานมีมาตรฐานขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผลงานที่ดีขึ้นตามไปด้วย

ชชาติชายระบุว่า ในแวดวงภาพยนตร์มีความพยายามที่จะจัดตั้งสหภาพแรงงานกันมาโดยตลอด แต่มักจะมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยเนื่องจากกลัวจะเสียผลประโยชน์อยู่เสมอ ๆ ซึ่งชชาติชายได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการจัดตั้งสหภาพแรงงานว่า จะต้องทำให้เกิดขึ้นจริง มิฉะนั้นจะส่งผลให้คุณภาพของงานค่อย ๆ ลดลง อีกทั้งยังมาตรฐานชั่วโมงการทำงานที่ถูกต้องก่อกำกับคนทำงานที่มีคุณภาพจะช่วยต่อยอดอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไปสู่คอนเทนต์โลกจริง ๆ

สำหรับผู้สนใจสามารถอ่านสรุปและชมบันทึกการเสวนาฉบับเต็มเพิ่มเติมได้ทาง www.fapot.or.th/main/information/article/view/706

กิจกรรม เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

๑๗ กุมภาพันธ์ W

หอภาพยนตร์จัดภาพยนตร์สนทนา “๕๕ ปี คิกฤทธิ์เยือนจีน” ด้วยการฉายภาพยนตร์เรื่อง [คิกฤทธิ์เยือนจีน] ภาพยนตร์ที่เพิ่งได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พร้อมสนทนากับ เตช บุนนาค และ สุทธิชัย หยุ่น ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา อาคารสรรพาสตรศุกกิจ

๒๖ กุมภาพันธ์ W

กิจกรรม ทิ้ง! หนึ่งโลก x Cinema Lecture โดยหอภาพยนตร์ได้ฉายภาพยนตร์เรื่อง *In the Mood for Love* พร้อมด้วยการบรรยายจาก ดร.วิภาดา พรหมขุนทอง สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล ในหัวข้อ “สิ่งของ ร่องรอยสถานที่ และการมีส่วนร่วมสร้างความหมายข้ามชาติของภาพยนตร์ *In the Mood for Love* (2000)” ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา อาคารสรรพาสตรศุกกิจ

๑๐ มีนาคม W

หอภาพยนตร์จัดรายการเสวนาภาพยนตร์ “ราคาชีวิตของคนกอง” โดยได้รับเกียรติจาก ยุวดี ไทยหิรัญ โมโนย ธาราคักดี และชาติชาย เกษนัส เล่าประสบการณ์และความเห็นด้วยสวัสดิกภาพและความมั่นคงของคนทำงานในกองถ่าย ณ โรงหนังช้างแดง อาคารสรรพาสตรศุกกิจ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน้า ๑

๑๓ มีนาคม W

กิจกรรม ทิ้ง! หนึ่งโลก x Cinema Lecture โดยหอภาพยนตร์ได้จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง *Starship Troopers* พร้อมกับการบรรยายถึงประเด็นทางสังคมการเมืองการทหารที่แฝงอยู่ในหนัง จาก ผศ.เมธาวิ โหละสุต นักวิชาการและอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา อาคารสรรพาสตรศุกกิจ

๒๐ มีนาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมลานดารา โดยได้จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง *เวลาในขวดแก้ว* และได้เชิญ นฤเบศร์ จินปิ่นเพ็ชร วาสนา พูนผล และปวีณา ชารีฟสกุล นักแสดงนำจากภาพยนตร์ มาร่วมพูดคุยถึงเบื้องหลังของการแสดงภาพยนตร์และบอกเล่าประสบการณ์การทำงานในวงการภาพยนตร์ภายในโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา ก่อนจะไปประทับรอยพิมพ์มือ-เท้าเป็นดาวดวงที่ ๑๙๐, ๑๙๑ และ ๑๙๒ บนลานดารา

๓ เมษายน W

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรม ทิ้ง! หนึ่งโลก x Cinema Lecture จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง *Vertigo* พร้อมการบรรยายหลังจบภาพยนตร์จากอาจารย์ประวิทย์ แต่งอักษร ผู้เขียนหนังสือ “ตำนานระทึกขวัญ อัลเฟรด ฮิตช์ค็อก” ในหัวข้อ “ALFRED HITCHCOCK: สำนวน ตรวจสอบ รำลึกการวะ” ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา อาคารสรรพาสตรศุกกิจ

๕ เมษายน W

หอภาพยนตร์ ร่วมกับ สถาบันปรีดี พนมยงค์ จัดฉายมรดกภาพยนตร์ของชาติเรื่อง “พระเจ้าช้างเผือก” เนื่องในวาระครบรอบ ๘๐ ปี วันแรกฉาย พร้อมสนทนาหลังชมภาพยนตร์กับ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และที่ปรึกษามูลนิธิ ปรีดี พนมยงค์, กษิดิศ อนันทนาธร กรรมการบริหารสถาบันปรีดี พนมยงค์ และ ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ในกิจกรรมภาพยนตร์สนทนา “๘๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก” ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมมา อาคารสรรพาสตรศุภกิจ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน้า ๔

๖ เมษายน

หอภาพยนตร์จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ฉบับ Director's Cut ในโปรแกรม “กรุงเทพฯ ที่เคลื่อนไหว” โดยหอภาพยนตร์ได้นำฟิล์ม ๓๕ มม. มาสแกนภาพใหม่ฉายให้ผู้สนใจได้ชม ซึ่งหลังจากจบภาพยนตร์ สุรพงษ์ พินิจคำผู้กำกับภาพยนตร์ ได้ร่วมพูดคุยกับผู้มาร่วมชมในวันนั้นด้วย

หน่วยงานและสถาบันการศึกษาเข้าศึกษาดูงาน

๑๒ มีนาคม	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
๑๖ มีนาคม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๑๙ มีนาคม	วิทยาลัยการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต
๒๕ มีนาคม	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
๗ เมษายน	วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กิจกรรมโรงหนังโรงเรียน

๙ มีนาคม	โรงเรียนพิมลวิทย์
๑๐ มีนาคม	โรงเรียนเบญญาพัฒน์
๒๙ มีนาคม	โรงเรียนวัดประชานาถ

กิจกรรมโรงหนังโรงเรียนสมุทร

๑-๓ มีนาคม	โรงเรียนประทุมอนุสรณ์
------------	-----------------------

ความร่วมมือกับต่างประเทศ

๑๗ มีนาคม - ๗ เมษายน

Thai-French Carte Blanche Cinema Exchange โครงการความร่วมมือระหว่างหอภาพยนตร์ของไทยกับภาพยนตร์สถานฝรั่งเศส (La Cinémathèque française) โดยการแลกเปลี่ยนหนังคลาสสิกทางช่องทางออนไลน์บน

เว็บไซต์ชื่อ HENRI www.cinematheque.fr/henri กับเว็บไซต์หอภาพยนตร์ www.fapot.or.th เพื่อขยายโลกทัศน์และส่งเสริมงานอนุรักษ์ภาพยนตร์ของหอภาพยนตร์ทั้งสองประเทศ ซึ่งหอภาพยนตร์ได้นำภาพยนตร์ไทยคลาสสิก ๔ เรื่องร่วมฉายในครั้งนี้ ได้แก่ สันติ-วิมาน, พรายตะเคียน, กะเทยเป็นเหตุ และ สวรรค์มืด

๙ เมษายน

หอภาพยนตร์นำภาพยนตร์เรื่อง สันติ-วิมาน จัดฉายในงาน The Thai Auteur Film Week เมืองเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน

เมษายน - กันยายน

หอภาพยนตร์ ร่วมกับ มูลนิธิ Cipta Citra Indonesia และสมาคมอนุรักษ์ภาพยนตร์แห่งญี่ปุ่น จัดโปรแกรมคอลเลกทีฟ เอเชีย (Kolektif Asia) โปรแกรมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการจัดฉายภาพยนตร์และการพูดคุยกับผู้ชมใน ๓ ประเทศ (อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และไทย) ด้วยระบบออนไลน์ ระหว่างเดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๖๔ โดยในแต่ละเดือนจะมีการจัดฉายภาพยนตร์ ๑ โปรแกรมจาก ๑ ชาติ ประกอบการสนทนาหลังจบภาพยนตร์ และการบรรยายเชิงวิชาการในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ผู้ที่สนใจสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมชมโปรแกรมได้ที่ <http://bit.do/joinkolektifasia> หรือติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://kolektif.film.id/kolektif-asia>

กิจกรรมภาพยนตร์เพื่อผู้สูงอายุ

๑๕ มีนาคม	กลุ่มน้องใหม่จุฬาฯ ๒๕๖๒
๑๖ มีนาคม	ชมรมผู้สูงอายุหมู่บ้านร่วมก่อ
๒๕ มีนาคม	กลุ่มวัยหวานวันวาน
๒๖ มีนาคม	ชมรมศิริราชอาวุโส

W อ่านบทความสรุปกิจกรรมได้ที่หน้าสารภาพยนตร www.fapot.or.th/main/information

ภาพยนตร์สนทนา ๘๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก

เมธากุล ชำบุญ
นักศึกษาฝึกงานหอภาพยนตร์

เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๔ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ร่วมกับ สถาบันปริติ พนมยงค์ จัดฉายมรดกภาพยนตร์ของชาติเรื่อง “พระเจ้าช้างเผือก” เนื่องในวาระครบรอบ ๘๐ ปีวันแรกฉาย พร้อมสนทนาหลังชมภาพยนตร์ กับ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ และที่ปรึกษามูลนิธิปริติ พนมยงค์, กษิดิศ อนันท์นาธร กรรมการบริหาร สถาบันปริติ พนมยงค์ และ ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ในกิจกรรมภาพยนตร์สนทนา “๘๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก”

“พระเจ้าช้างเผือก” อำนวยการสร้างและเขียนเรื่องโดย ปริติ พนมยงค์ ซึ่งได้นำเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์คือสงครามช้างเผือกและ สงครามยุทธหัตถี มาผูกเป็นเรื่องราวระหว่าง พระเจ้าจักราแห่งโยธยากับ พระเจ้าหงสา แม้จะแสดงโดยนักแสดงไทยทั้งหมดแต่ทุกตัวละครในเรื่อง ล้วนพูดภาษาอังกฤษ โดยมีจุดประสงค์สำคัญคือเพื่อเผยแพร่แนวคิดเรื่อง สันติภาพให้แก่นานาประเทศในช่วงที่สงครามโลกครั้งที่ ๒ กำลังคุกรุ่น รวมถึงแสดงเจตนารมณ์ว่าคนไทยกลุ่มหนึ่งไม่เห็นด้วยกับลัทธิชาตินิยมของ ผู้นำรัฐบาลไทยในขณะนั้นที่กำลังนำพาประเทศเข้าสู่สงครามโดยภาพยนตร์ ได้ออกฉายรอบปฐมทัศน์พร้อมกัน ๓ ประเทศ คือ ไทย สิงคโปร์ และ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๘๔

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้เล่าย้อนไปว่าตนได้ รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๑๕ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส รู้สึกตื่นเต้นและประทับใจเป็นอย่างมาก จึงได้เขียนจดหมายมาบอกเล่ากับ สุชาติ สวัสดิ์ศรี นักเขียนเจ้าของนามปากกา สิงห์สนามหลวง จากนั้น สุชาติจึงนำเรื่องราวมาตีพิมพ์ลงในวารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ทำให้คนไทย ได้รู้จักกับภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก อีกครั้ง จนนำมาสู่การที่ภาพยนตร์ ได้กลับมาฉายในประเทศไทยอีกหลายครั้งในวาระต่าง ๆ

ชาญวิทย์ให้ความเห็นว่าการที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ออกฉายรอบ ปฐมทัศน์พร้อมกัน ๓ ประเทศในปี ๒๔๘๔ นั้น เป็นความตั้งใจของ ปริติ พนมยงค์ ที่ต้องการประกาศให้โลกรู้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่รักสันติ และเป็นกลาง ดังนั้นจึงถือว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ทำหน้าที่ช่วยรักษาไว้ซึ่ง เอกราชของประเทศไทยเมื่อครั้งต้องเผชิญภัยในสงครามโลกครั้งที่ ๒

ด้านกษิดิศ อนันท์นาธร กล่าวว่า ตนได้ดู พระเจ้าช้างเผือก ครั้งแรก เมื่อปี ๒๕๔๔ ที่หอภาพยนตร์ โดยในครั้งนั้นรู้สึกว่าการที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็น ภาพยนตร์สงครามย้อนยุคที่ผิดแผกไปจากภาพจำของหนังในแนวเดียวกัน

ชลิดา เอื้อบำรุงจิต

ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

กษิดิศ อนันท์นาธร

พอสมควร เช่น การยื่นเข้าเฝ้าฯ พระมหากษัตริย์ในท้องพระโรงการนำเสนอ ฉากร้องเพลง ฉากรับประทานอาหาร หรือการนำเสนอภาพกรุงเทพฯ ในปี ๒๔๘๔ ซึ่งเป็นปัจจุบันเมื่อครั้งสร้างภาพยนตร์ ทั้งที่เนื้อเรื่องว่าด้วยยุค สมัยเมื่อ ๔๐๐ ปีที่แล้ว

กษิดิศมองว่า ปริติ พนมยงค์ ทำการเชื่อมโยงเก่ากับสิ่งใหม่ คือ เรื่องราวยุทธหัตถีในสมัยกรุงศรีอยุธยา มาเชื่อมกับวัฒนธรรมร่วมสมัย หลาย ๆ อย่างผ่าน พระเจ้าช้างเผือก เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นอารยะ ของประเทศไทย จุดยืนทางการเมืองในสงครามที่ยึดมั่นในสันติภาพ ตลอดจนการสอดแทรกคติประชาธิปไตย ความสุขสมบูรณ์ของราษฎร และคุณธรรมของพระมหากษัตริย์ ซึ่งถึงแม้จะผ่านกาลเวลามากกว่า ๘๐ ปี แต่สารในภาพยนตร์ยังคงทันสมัยมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับแง่มุมของการอนุรักษ์ภาพยนตร์ ชลิดา เอื้อบำรุงจิต เล่าว่า พระเจ้าช้างเผือก เป็นภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์ได้นำมาบูรณะมากที่สุด เพราะหลายปีที่ผ่านมา ได้ทยอยพบสำเนาฟิล์มภาพยนตร์เรื่องนี้หลายฉบับ และมีขนาด ความยาว หรือรายละเอียดที่ต่างกัน โดยเฉพาะฉบับล่าสุดเป็น ฟิล์มเนกาทีฟ ๓๕ มม. ที่ได้จากครอบครัวพนมยงค์ ซึ่งใกล้เคียงกับต้นฉบับ มากที่สุด แต่มีจำนวนไม่ครบและเส้นเสียงเสื่อมสภาพ ทำให้ต้องใช้เวลา ในการบูรณะอีกพอสมควร นอกจากนี้ในกระบวนการแต่ละครั้งก็จะค้นพบ เรื่องราวใหม่ ๆ ให้ได้ประหลาดใจอยู่เสมอ เช่นครั้งนี้ได้ไปค้นคว้าเอกสาร ที่หอสมุดปริติ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเตรียมจัดกิจกรรม ก็ได้พบจดหมายเหตุที่สำคัญต่าง ๆ โดยเฉพาะบันทึกข้อบกพร่องของ พระเจ้าช้างเผือก ซึ่งเขียนโดยปริติเอง ทำให้ได้ตอบคำถามหลายอย่างที่ ค้างคาใจมานาน ชลิดาจึงเห็นว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังคงรอคอยการค้นพบ สิ่งใหม่ ๆ เพื่อปะติดปะต่อเรื่องราวให้ออกมาสมบูรณ์

รับชมบันทึกภาพยนตร์สนทนา “๘๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก” ฉบับเต็ม ได้ที่ <http://bit.ly/80yearwhiteelephant>

ทวิศักดิ์ วิริยะศิริ

ช่างภาพหนึ่งข่าว

ผู้เปิดเมืองไทยสู่สายตาชาวโลก

ฝ่ายอนุรักษ์

ในยุคปัจจุบันที่ภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในทุกมุมโลกสามารถถ่ายทอดสดไปสู่สายตาชาวโลกได้อย่างเรียลไทม์และตลอดเวลาทุกวินาที ผ่านทางช่างภาพของสำนักข่าวต่างชาติที่มาประจำอยู่ในเมืองไทย หรือภาพจากช่างภาพไทยที่ส่งไปยังต่างประเทศ และที่สำคัญผ่านสายตาและมือถือของพลเมืองธรรมดาทั่วโลก แต่หากย้อนไปเมื่อราว ๗๐ ปีก่อนเรื่องเหล่านี้ล้วนเป็นไปไม่ได้เลย กว่าอีกซีกโลกหนึ่งจะได้รับรู้เรื่องราวของอีกซีกโลกหนึ่งนั้นใช้เวลาร่วมสัปดาห์ ร่วมเดือน ลำพังคนที่มีความรู้ความสามารถจะถ่ายภาพเหล่านี้เองในเมืองไทยอย่างเป็นอาชีพก็นับได้ว่าแทบไม่มีเลย จนเมื่อวันที่ ทวิศักดิ์ วิริยะศิริ ชายผู้มีใจรักในการถ่ายภาพคนหนึ่งได้ถ่ายทำหนึ่งข่าวให้แก่บริษัทเมโทร นิวส์ ในอเมริกา จุดเริ่มต้นของช่างภาพหนึ่งข่าวอาชีพที่ทำงานในระดับสากลในเมืองไทยจึงได้เริ่มต้นขึ้น

ทวิศักดิ์ วิริยะศิริ เกิดเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๔๔๔ (ทวิศักดิ์เชื่อว่าเขาเป็นคนไทยคนแรกที่ชื่อนี้) เป็นลูกชายของ พระยามหาอำมาตยาธิบดี (เส็ง วิริยะศิริ) อดีตราชปลัดทูลฉลองกระทรวงมหาดไทยในรัชกาลที่ ๕ กับ นางนาฏ วิริยะศิริ มีพี่น้องร่วมมารดา ๔ คน หนึ่งในนั้นคือ สรรพสิริ วิริยะศิริ ผู้บุกเบิกวงการข่าวโทรทัศน์และโฆษณาของเมืองไทย และ สมบูรณ์ วิริยะศิริ ผู้สร้างสรรค์ภาพยนตร์รายการมรดกของไทย และ สารคดีโทรทัศน์ชื่อดังในอดีต

ทวิศักดิ์มีความสนใจในการถ่ายภาพมาตั้งแต่เด็ก เพราะบิดาเป็นคนที่ชอบถ่ายภาพ ทำให้ตนเองรวมถึงน้องชายอย่าง สรรพสิริและสมบูรณ์พลอยได้รับอานิสงส์ในเรื่องนี้มาจนเติบโตใหญ่ มีหน้าที่การทำงานในวงการข่าว

เมื่อเรียนจบ ม.๖ ทวิศักดิ์ตัดสินใจไปเรียนต่อโรงเรียนนายเรือ เพราะทางครอบครัวอยากให้สมาชิกในครอบครัวสักคนรับราชการเป็นทหาร แต่เมื่อเรียนไปได้ ๒ ปีทวิศักดิ์พบว่าตนเองเป็นคนเมาค่อนข้างออกจากโรงเรียนไปอยู่ยุ้งลึงค์ปรักกับ พี่เขยซึ่งเป็นคนकु

ใหญ่ที่สิงคโปร์ และไปร่ำเรียนวิชาทางด้านการบัญชีจนสำเร็จการศึกษา กลับมารับราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ในระหว่างที่ทวิศักดิ์รับราชการเขาก็ยังรักการถ่ายภาพ โดยรับถ่ายภาพหนึ่งเบื้องหลังต่าง ๆ ให้กองถ่ายหนึ่ง จนครั้งหนึ่งทวิศักดิ์มีโอกาสดำเนินการถ่ายภาพยนตร์บันทึกการแสดงละครเวทีเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา ที่จัดแสดงโดยกรมศิลปากร และหนังเรื่องนี้เองที่กลายเป็นหนึ่งเปลี่ยนชีวิตของทวิศักดิ์ เมื่อ สุจิต หิรัญพฤษช์ เพื่อนที่ทำงานอยู่กระทรวงต่างประเทศได้ชวนำหนังไปฉายเผยแพร่ในต่างประเทศ จนภาพของหนังไปเข้าตาประธานบริษัทเมโทร นิวส์ บริษัทที่กำลังมองหาผู้แทนข่าวจากดินแดนตะวันออกไกล จึงอยากให้ทวิศักดิ์เป็นผู้รับงานถ่ายหนึ่งข่าวให้แก่บริษัท เมื่อสุจิตกลับมาเมืองไทยจึงได้นำความประสงค์ของเมโทร นิวส์มาบอกกล่าวแก่เขา ทวิศักดิ์ในวัยสี่สิบกว่า จึงได้เริ่มต้นอาชีพช่างภาพหนึ่งข่าว และชีวิตที่สองของเขาก็เริ่มขึ้นนับแต่นั้น โดยหนึ่งข่าวเรื่องแรก ๆ จากความทรงจำของทวิศักดิ์ที่ถ่ายให้แก่เมโทร นิวส์ คือ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพรัชกาลที่ ๘ ในปี ๒๔๙๓ หนึ่งที่ถ่ายทำออกมาได้อย่างงดงาม

ทวิศักดิ์กับช่างกล้องพิเศษที่เขาฝึกค้นคว้าเพื่อให้สามารถถ่ายได้หลายกล้องในเวลาเดียวกัน

เมื่อหนึ่งถูกนำออกเผยแพร่ในต่างประเทศ ผลงานของทวีศักดิ์ก็ได้รับการบอกต่อกันไปปากต่อปาก หลายสำนักข่าวต่างพากันติดต่องานมายังทวีศักดิ์เพื่อให้เขาเป็นผู้ถ่ายข่าวในเมืองไทยรวมถึงประเทศใกล้เคียงส่งกลับมายังสำนักข่าวทั้ง CBS, ABC, NBC จากอเมริกา Visnews, IPN, BBC จากอังกฤษ, ABC ออสเตรเลีย, German Television ฯลฯ มีงานหลากหลายประเภททั้งข่าวและสารคดีที่มอบหมายให้ทวีศักดิ์เป็นคนถ่ายแต่เพียงผู้เดียวในไทยเวลานั้นเพราะความไว้นื้อเชื่อมือ พร้อมกับกล้องฟิล์มและเครดิตค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ถูกส่งมาให้ทวีศักดิ์เป็นพิเศษ จนเขาเองต้องคิดค้นหาตั้งกล้องแบบพิเศษที่สามารถวางกล้องได้หลายตัว เพื่อให้สามารถถ่ายได้หลายกล้องในเวลาเดียวกัน โดยได้ นวลละออง พวงทอง คู่ชีวิตเป็นคนคอยช่วยเหลือทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ผู้ช่วยถ่าย ทำสคริปต์ และประสานงานส่งหนังต่าง ๆ ให้แก่สำนักข่าว

แต่ถึงแม้ว่าทวีศักดิ์จะเป็นช่างถ่ายหนังข่าวอิสระให้สำนักข่าวต่างประเทศคนไทยเพียงคนเดียวในเวลานั้นที่ได้นำภาพเมืองไทยออกสู่สายตาชาวโลก ทว่าในเมืองไทยเองเขาก็กลับไม่ได้รับการยอมรับและอำนวยความสะดวกเท่าที่ควร คราวหนึ่งในยุคของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทวีศักดิ์ถูกนายทหารชั้นผู้ใหญ่ไล่ลงจากรถไฟเมื่อรู้ว่าเขาจะขอติดขบวนไปถ่ายภาพโศกนาฏกรรมจากมหาตมย์ที่แหลมตะลุมพุกเมื่อปี ๒๕๐๕ ทั้งที่ทวีศักดิ์ร้องขอว่าการให้เขาถ่ายภาพส่งไปยังต่างประเทศนั้นจะส่งผลต่อเมืองไทยในแง่ที่ทำให้ต่างชาติได้รับรู้และส่งความช่วยเหลือมายังเมืองไทยได้ แต่นายทหารผู้นั้นก็มีได้รับฟัง ดีที่ทวีศักดิ์สามารถโบกรถบรรทุกเดินทางไปเองและถ่ายงานมาได้สำเร็จ หรืออีกคราวหนึ่งเมื่อสมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยครั้งแรกในปี ๒๕๑๕ เมื่อเจ้าหน้าที่ทราบวาทวีศักดิ์เป็นช่างภาพของสำนักข่าวต่างประเทศก็แสดงอาการหยาบเหี้ยมไม่ต้องการให้เขาถ่าย โดยอ้างว่ามีช่างภาพของตนเองอยู่แล้ว จนทวีศักดิ์ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญของตนเองในการหาทางถ่ายภาพออกมาได้สำเร็จ

นอกจากปัญหาการถ่ายงานแล้ว อีกปัญหาหนึ่งที่เป็นเรื่องเหนียวหนายใจของเขาก็คือระบบราชการไทยที่กรมศิลปากรในสมัยนั้น เมื่อการส่งฟิล์มไปยังสำนักข่าวต่างประเทศไม่ใช่เรื่องง่าย เหตุจากความไร้ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่บางคน รวมไปถึงการเรียกรับสินบนต่าง ๆ เพื่อให้งานเป็นไปได้อย่างคล่องตัว ที่ทำให้ทวีศักดิ์ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งไปกับการผูกมิตรข้าราชการเหล่านี้เพื่อให้งานของตนลุล่วงไปด้วยดี ต่างจากในต่างประเทศที่ศิลปากรนั้นให้ความสำคัญกับงานข่าวมาเป็นอย่างดี อันตบตัน ๆ หรือแม้แต่การถ่ายทำต่าง ๆ เองก็ได้รับความสะดวกมากกว่าในเมืองไทย

หนังข่าวที่ทวีศักดิ์ถ่ายนั้นมีมากมายหลากหลายทั้งข่าวการเมือง กีฬา แพชชั่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม การเสด็จฯ ของรัชกาลที่ ๙ และไม่ใช่แต่เหตุการณ์ในเมืองไทยเท่านั้น เขายังได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ถ่ายภาพยนตร์ข่าวในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย แม้แต่ข่าวสงครามในยุคนสงครามเย็นหรือสงครามเวียดนาม ทวีศักดิ์ต้องออกไปเสี่ยงภัยเสี่ยงอันตรายเป็นช่างภาพยนตร์ข่าวสงครามด้วยคนหนึ่ง แต่หนึ่งในความทรงจำที่ทวีศักดิ์ยังคงนึกถึงจากคำบอกเล่าของเขาคือ ข่าวการเดินทางเยือนประเทศพม่าของ โจว เอินไหล นายกรัฐมนตรีจีน ที่ทางการจีนและพม่าไม่อนุญาตให้สำนักข่าวต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภายในได้ แต่ทวีศักดิ์เป็นนักข่าวต่างประเทศเพียงคนเดียวที่ได้เข้าไปถ่ายเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด ด้วยการปลอมตัวเป็นนักข่าวพม่าจนทำให้ได้ข่าวออกมา หรือข่าวเครื่องบินตกที่เขาใหญ่ที่ทำให้เขาได้เห็นภาพความสยดสยองจากเหตุการณ์นี้อย่างไม่เคยมาก่อน แต่ข่าวที่นับเป็นเกียรติในชีวิตของเขา คือ ข่าวสารคดีผืนที่ถ่ายให้แก่สำนักข่าว CBS เล่าเรื่องกระบวนการทั้งหมดของมัน ตั้งแต่การปลูกฝิ่นที่เชียงใหม่มาจนถึงปลายทางที่โรงฝิ่นในเยวราช ซึ่งเป็นข่าวที่ถ่ายทำออกมาได้อย่างดี จนได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลพูลิตเซอร์ แต่น่าเสียดายที่เขาพลาดรางวัลนี้ไป และที่น่าเสียดาย

อีกประการคือหนังเหล่านี้เป็นหนังที่ทวีศักดิ์ส่งไปให้สำนักข่าวต้นทางโดยมิได้ขออนุญาตเก็บไว้เอง ด้วยเพราะความเร่งรีบในอาชีพการทำข่าวจึงยังไม่มีหนังสำคัญเหล่านี้ให้เราได้รับชม แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ยังมีหนังข่าวอีกมากมายรวมทั้งหนังบ้านส่วนตัวที่ทวีศักดิ์ได้มอบไว้ให้กับหอภาพยนตร์อนุรักษ์ ซึ่งผู้สนใจสามารถมารับชมได้ที่หอภาพยนตร์

ทวีศักดิ์ทำอาชีพช่างถ่ายหนังมาจนถึงอายุ ๗๕ ปี ก่อนเลิกอาชีพนี้ไปเพราะสังขารที่โรยรา แต่ยังคงทำหน้าที่เป็นช่างภาพและช่างภาพยนตร์สมัครเล่น หรือจะเรียกแบบเก๋ว่าเซลลยศักดิ์ คอยถ่ายภาพและภาพยนตร์บันทึกกิจกรรมในสังคม ญาติมิตรและครอบครัว จนวาระสุดท้ายของชีวิต เมื่อเสียชีวิตในวัย ๙๐ ปีด้วยโรคหลอดเลือดสมอง แต่ท่านได้ทิ้งมรดกผลงานภาพยนตร์ทั้งในงานอาชีพและงานเซลลยศักดิ์จำนวนมากนับร้อยเรื่องไว้ที่หอภาพยนตร์ให้แก่คนรุ่นหลังได้เห็นและศึกษาภาพของสังคมไทยในอดีตในแบบที่ชาวโลกได้เห็นและรับรู้กันตั้งแต่เมื่อ ๗๐ ปีที่แล้ว ■

บรรยายภาพ

(๑) ละครเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา ภาพยนตร์ที่เปลี่ยนชีวิตของทวีศักดิ์ (๒) ภาพยนตร์การเสด็จพระราชดำเนินเยือนเมืองไทยครั้งแรกของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ และเจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ พระสวามีในปี ๒๕๑๔ (๓) ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์การชุมนุมของนักเรียนและนักศึกษาในเดือนตุลาคม ๒๕๑๔ (๔) ทวีศักดิ์ขณะกำลังถ่ายทำภาพวิถีชีวิตชาวบ้านที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี (๕) ภาพถ่ายบนเครื่องบินขณะนายทหารชาวอเมริกันกำลังเล็งปืนสำรวจข้าศึกในสงครามเวียดนาม (๖) นวลละออง พวงทอง คู่ชีวิตผู้เป็นผู้ช่วยงานช่างภาพทวีศักดิ์ (๗) การเดินแบบแฟชั่นโชว์ที่โรงแรมนารายณ์ในปี ๒๕๑๑ (๘) พิธีเปิดเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๕ ในปี ๒๕๐๙ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ

ทำความรู้จัก หนังอิหร่าน จากอดีตถึงปัจจุบัน

ก้อง ฤทธิดี

หอภาพยนตร์เริ่มฉายหนังอิหร่านร่วมสมัยในโปรแกรมภาพยนตร์ต่างประเทศตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ด้วยการสนับสนุนของสถานทูตอิหร่านประจำประเทศไทย จึงเป็นโอกาสอันดีที่จดหมายข่าวฉบับนี้จะพาผู้อ่านไปรู้จักประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ของประเทศอิหร่าน ดินแดนของอาณาจักรเปอร์เซียที่ร่ำรวยด้วยนักปราชญ์ กวี ศิลปิน นักเขียน และคนทำหนังคนสำคัญของโลกมากมายตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเป็นการเดินทางผ่านหนังสือหลายเล่มที่มีบริการในห้องสมุดและไลบรารีสถาน เชิด ทรงศรี

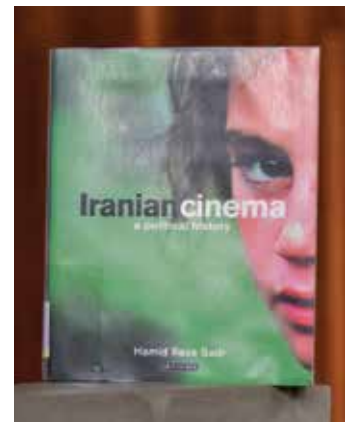
บทความนี้จะสรุปความและพาท่านไปรู้จักหนังอิหร่านตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันโดยสังเขป โดยทุกท่านสามารถมาอ่านหรือค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ห้องสมุดหอภาพยนตร์ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มมรดกสนในการชมหนังอิหร่านอย่างเต็มเปี่ยม

แรกเริ่มมีภาพยนตร์ในอิหร่าน

หนังสือ *Iranian Cinema, A Political History* โดย Hamid Reza Sadr ไล่เรียงให้เห็นว่าประวัติศาสตร์ภาพยนตร์อิหร่านเริ่มต้นขึ้นในวังของพระเจ้าชาห์ ราวปี ค.ศ. ๑๙๐๐ กษัตริย์โมซาฟฟาร์ อัลดิน ชาห์ เดินทางไปยุโรปและตื่นตากับสิ่งประดิษฐ์ที่ทำให้ภาพเคลื่อนไหวบนจอได้ จึงสั่งให้ลูกชายของช่างภาพประจำวังซื้ออุปกรณ์ถ่ายหนังกลับมาอิหร่าน กษัตริย์โมซาฟฟาร์จึงเป็นคนอิหร่านคนแรกที่ถูกถ่ายด้วยกล้องภาพยนตร์ จากนั้นไม่นานมีการตั้งโรงภาพยนตร์ขึ้นในประเทศ ก่อนที่จะถูกสั่งปิดโดยนักการศาสนาที่มีมติว่าภาพยนตร์เป็นงานของมารร้าย จวบจนหลังปี ค.ศ. ๑๙๑๑ หลังเกิดการปฏิวัติและอิหร่านกลายเป็นประเทศที่ปกครองด้วยรัฐธรรมนูญโดยยังมีกษัตริย์ จึงมีการผ่อนคลาย

และมีโรงหนังเกิดขึ้น ถึงแม้ว่าการต่อสู้ทางความคิดระหว่างนักการศาสนากับภาพยนตร์จะยังปรากฏให้เห็นอยู่ต่อมาอีกเป็นร้อยปี

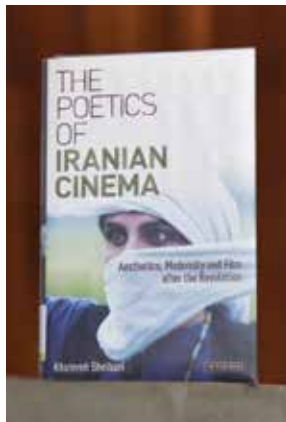
ในปี ๑๙๒๔ คนทำหนังอเมริกัน เมเรียน ซี. คูเปอร์ และ เออร์เนสต์ บี. โชดแซก ผู้สร้างหนังเรื่อง *King Kong* (รวมทั้งต่อมาสร้างเรื่อง *Chang*

ในสยาม ปี ๑๙๒๗) ถ่ายหนังสารคดีชนเผ่าเร่ร่อนเรื่อง *Grass* ถือว่าเป็นหนึ่งในหนังสารคดีที่เก่าแก่ที่สุดและยังหลงเหลืออยู่ของอิหร่าน ต่อมา มีหนังเล่าเรื่องเรื่องแรกของอิหร่านออกฉายในปี ๑๙๓๐ เป็นหนังตลกชวนหัวชื่อ *Abi and Rabi* สิ่งที่น่าสนใจคือ หนังถูกมองด้วยมิติทางการเมืองมากกว่าเนื้อหาของมัน โดยเฉพาะการที่หนังสร้างภาพกรุงเทพมหานครในช่วงเวลาของความเปลี่ยนแปลงภายใต้การปกครองของกษัตริย์ชาห์ เรซา ปาห์ลาวี จากนั้นระหว่างปี ๑๙๓๐ - ๑๙๓๗ มีหนังออกฉาย ๙ เรื่องทั้งหมดเป็นหนังเงียบ ส่วนหนังเสียงเรื่องแรกคือ *Lor Girl* ในปี ๑๙๓๓ เป็นหนังผจญภัยที่ถ่ายทำในอินเดีย และถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของวิวัฒนาการอุตสาหกรรมหนังอิหร่าน

ต่อมาในทศวรรษ ๑๙๔๐ หนังอิหร่านแผ่วกำลังลง ด้วยเหตุที่ว่าหนังยุโรปเข้ามาแทนที่ พร้อม ๆ กับภัยสงครามและการรุกรานเข้าครอบงำของอังกฤษและฝ่ายสัมพันธมิตร ก่อนที่หนังอิหร่านจะกลับมาฟื้นคืนชีพในศตวรรษที่ ๑๙๕๐ มีการสร้างสตูดิโอหนังที่สำคัญชื่อ

Mitra Studio และผลิตหนังสือออกมาอย่างต่อเนื่อง ส่วนมากเป็นหนังสือที่แสดงความคิดก้าวหน้าทางความคิด ทั้งปัญหาสังคม บทบาทผู้หญิง ประเด็นการต่อต้านจักรวรรดินิยม ตะวันตก ความขัดแย้งระหว่างกษัตริย์ชาห์กับประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งประเด็นที่ว่าด้วยศาสนาอิสลาม

บทกวีและการปฏิวัติอิสลาม

หนังสืออีกเล่มที่จะช่วยให้เห็นประวัติศาสตร์และแนวคิดของหนังอิหร่านคือ **The Poetics of Iranian Cinema** โดย Khatereh Sheibani หนังสือเริ่มต้นโดยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาพยนตร์กับศาสนาอิสลาม อยาตอลเลาะห์ โคไมนี ผู้นำการปฏิวัติอิสลามในปี ๑๙๗๙ (เมื่อพระเจ้าชาห์ถูกโค่นล้มและอิหร่านกลายเป็นสาธารณรัฐอิสลาม) เคยแย้งกร้าวว่าภาพยนตร์คือต้นเหตุของความเสื่อมทรามทั้งหลาย แต่หลังจากเขาขึ้นสู่อำนาจ นักเสียงของโคไมนีอ่อนลงเพราะเห็นประโยชน์ในการโน้มน้าวจิตใจคนด้วยหนัง เขาจึงกล่าวเพียงว่า “เราไม่ได้ต่อต้านภาพยนตร์วิทยุ หรือโทรทัศน์ ภาพยนตร์ควรถูกใช้เพื่อการศึกษาแทนที่จะใช้เพื่อสร้างมลทิน” ความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างภาพยนตร์กับศาสนาและการเมืองของอิหร่านมีให้เห็นมาตลอด ทั้งการเซ็นเซอร์ไปจนถึงการเผาโรงหนังในช่วงที่การต่อต้านรุนแรง แต่ในขณะเดียวกัน คนทำหนังคนสำคัญเริ่มมีบทบาทหลังการปฏิวัติอิสลาม และภาพยนตร์กลายเป็นศิลปะที่ช่วยสร้างอัตลักษณ์ของชาติอิหร่านต่อคนดูหนังทั่วโลกในเวลาต่อมา

แนวคิดสำคัญที่สุดของหนังสือ **The Poetics of Iranian Cinema** ว่าด้วยการเปลี่ยนผ่านทางวัฒนธรรมจากรวมธรรมและกวีแบบเปอร์เซีย มาสู่การแสดงออกด้วยภาพและภาพยนตร์ของคนทำหนังยุค ๑๙๖๐ ต่อเนื่องไปถึงช่วงหลังการปฏิวัติอิสลามในปี ๑๙๗๙ พูดอีกอย่างคือ แต่เดิมนั้นกวีนิพนธ์เป็นศิลปะชั้นสูงของชาวเปอร์เซียและเป็นวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่องต่อเนื่องยืนยาว จากนั้น “หนังศิลปะ” ของอิหร่านโดยคนทำหนังรุ่นใหม่ โอบรับเอาวัฒนธรรมแบบกวีและถ่ายทอดมาสู่โลกภาพยนตร์ ดังเห็นได้จากหนังของผู้กำกับอย่างอับบาส เคียรอสตามี, โมห์เซน มัคมาลปอฟ, บารัม เบเซ, คาริอุส เมย์จิวิ ฯลฯ

ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ ๑๙๘๐ เป็นต้นมา ผู้กำกับนิเวศของอิหร่านเริ่มทำหนังอย่างต่อเนื่อง โดยใช้รากฐานของกวีนิพนธ์และศิลปะการเล่าเรื่องแบบเปอร์เซีย และสุนทรียศาสตร์ที่เน้นย้ำถึงแนวคิดมนุษยนิยมและความหลากหลายของเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ คนทำหนังคนสำคัญอย่าง อับบาส เคียรอสตามี ได้มรดกทางความคิดจากบทกวีเปอร์เซีย โดยเฉพาะการสร้างกลิ่นอายด้วยภาพลองเทก การพินิจพิเคราะห์ชีวิตในสภาวะปัจจุบันที่ทั้งสวยงามและเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน และการอุปมาอุปไมยถึงสิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า เช่นในหนัง *Where is the Friend's House?* (๑๙๘๗) *Life and Then Nothing* (๑๙๙๒) และ *Through the Olive Trees* (๑๙๙๔) นอกจากนี้เคียรอสตามียังทดลองผสมเรื่องแต่ง เรื่องจริง หนังเล่าเรื่อง และหนังสือการ์ตูนเพื่อแสวงหานิยามใหม่ของภาพยนตร์ในรูปแบบของบทกวี จนเขากลายเป็นคนทำหนังอิหร่านที่ได้รับการยกย่องทั่วโลกมากที่สุด (เคียรอสตามีเสียชีวิตในปี ๒๐๑๖)

จิตวิญญาณและความท้าทาย

หนังสือที่น่าสนใจอีกสองเล่มเกี่ยวกับหนังอิหร่าน ได้แก่ **Shi'i Islam in Iranian Cinema: Religion and Spirituality in Film** โดย Nagini Pak-Shiraz เล่มนี้พูดถึงภาพยนตร์ในสถานะของสื่อทางจิตวิญญาณ เป็นงานศึกษาเชิงลึกที่แสดงให้เห็นว่า ผู้กำกับหนังอิหร่าน รวมทั้งนักวิจารณ์และนักวิชาการบางสาย มีแนวคิดในการตีความภาพยนตร์ในแง่ของการบำเพ็ญเพียรทางความคิด และการเปิดการรับรู้ขั้นสูง ใกล้เคียงกับหลักการทางศาสนาบางอย่าง เช่น พลังธรรมชาติที่เปิดเผยตัวตนของตัวละครใน *Baran* (๒๐๐๑) หนังของ มายิด มาจีดี หรือหนังที่อ้างอิงและตีความหลักคัมภีร์อัลกุรอาน เช่น *A Piece of Bread* (๒๐๐๕) โดย คามาล ตาบรีซี หนังสือเล่มนี้ย้ำเตือนให้เห็นถึงความเข้มข้นทางความคิดของหนังอิหร่าน และการเชื่อมโยงศิลปะภาพยนตร์กับความคิดเชิงจิตวิญญาณ

เล่มสุดท้ายที่ห้องสมุดฯของหอภาพยนตร์นำเสนอคือ **Iranian Cinema Uncensored: Contemporary Film-makers Since the Islamic Revolution** โดย Shiva Rahbaran เป็นการรวมบทสัมภาษณ์ผู้กำกับหนังของอิหร่านมากมาย เช่น อับบาส เคียรอสตามี, มายิด มาจีดี, โมห์เซน มัคมาลปอฟ, คาริอุส เมย์จิวิ, จาฟาร์ พานาอี และอื่น ๆ ในประเด็นอันหลากหลาย แนวคิด การทำงาน และหนังอิหร่านในบริบทการเมืองและสังคม

หนังอิหร่านมีประวัติศาสตร์ยาวนานและรุ่มรวยทางความคิดมาก การศึกษาหนังจากประเทศนี้ทั้งโดยการชมและอ่านหนังสือประกอบจะทำให้เกิดความเข้าใจในมิติอันหลากหลายของวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของโลกแห่งนี้ ■

ปง อัครนิกุล

ปรมาจารย์แห่งเสียง

ศิลปินแห่งชาติ และไม้ใหญ่แห่งวงการภาพยนตร์ไทย

พุทธพงษ์ เจริญรัตตัญญู

เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ปง อัครนิกุล ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๓ สาขาศิลปะการแสดง (ผู้กำกับระบบเสียง-สร้างสรรค์และบันทึกเสียงภาพยนตร์) เป็นเกียรติยศล่าสุดท่ามกลางรางวัลและคุณูปการมากมายจากงานทำเสียงให้แก่ภาพยนตร์มาทั้งชีวิต

ในวาระสำคัญนี้ ทีมงานหอภาพยนตร์ได้เดินทางไปคารวะคุณปงในวัย ๙๐ ปี ที่ห้องบันทึกเสียงรามอินทราซึ่งเขาเป็นผู้ก่อตั้งและขอสัมภาษณ์ถึงเส้นทางการทำงาน โดยมี สุนิตย์ อัครนิกุล ลูกชายผู้สืบสานงานทำเสียงภาพยนตร์มาร่วมสนทนา และนี่คือบางส่วนของประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่าที่เราได้รับในวันนั้น

● จุดเริ่มต้นที่หनुมานภาพยนตร์ ●

ปง อัครนิกุล เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๓ เมื่ออายุได้ราว ๒๐ ปี เขาได้ก้าวเข้ามาสู่วงการภาพยนตร์ ด้วยการเป็นผู้ช่วยกล้องของ รัตน์ เปสตันยี ในการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องแรกชื่อ *ตุ๊กตาจำ* ออกฉายในปี ๒๔๙๔

ตุ๊กตาจำ เป็นภาพยนตร์ ๑๖ มม. พากย์ ตามรูปแบบนิยมของหนังไทยในเวลานั้น ต่อมารัตน์ได้ลงทุนสร้างโรงถ่าย “หनुมานภาพยนตร์” เพื่อถ่ายภาพยนตร์เสียง ๓๕ มม. มาตรฐานสากล โดยปงได้รับมอบหมายให้ศึกษาอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่รัตน์และหุ้นส่วนคือ โรเบิร์ต จี. นอร์ธ สั่งเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา รวมทั้งได้เริ่มต้นเรียนรู้และฝึกฝนด้านการทำเสียงในการสร้างภาพยนตร์เรื่องแรกของโรงถ่ายคือ *สันติ-วิมาน* ซึ่งได้ฉายและได้รางวัลในการประกวดภาพยนตร์นานาชาติแห่งเอเชียอาคเนย์ ครั้งที่ ๑ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗

อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นภาพยนตร์เสียง ๓๕ มม. แต่เสียงสนทนาใน *สันติ-วิมาน* นั้น เป็นการพากย์ลงฟิล์มภายหลัง ในขณะที่เครดิตผู้บันทึกเสียงในภาพยนตร์เป็นของ สตีเวน อาร์. ลี ปีถัดมาหनुมานภาพยนตร์ได้สร้าง *ชั่วฟ้าดินสลาย* ซึ่งเป็นผลงานเรื่องแรกที่บันทึกเสียงขณะถ่ายทำ และเรื่องแรกที่ปงได้ทำหน้าที่ผู้บันทึกเสียงอย่างเต็มตัว โดยอุปสรรคในการถ่ายทำบางฉากนั้นยังคงอยู่ในความทรงจำ

“ตอนที่ไปถ่ายที่น้ำตกที่เชียงใหม่ ถ่ายวันแรกยังไม่จบ พอกลางคืนฝนตกข้างบนภูเขา รุ่งเช้าไปถ่ายเสียงน้ำมันไหลแรงกว่าเดิมมาก เพราะฝนมันตกกลางคืน เสียงน้ำมันก็ดังขึ้น เสียงในฉากเลยไม่เท่ากัน”

ปง อัครนิกุล ในกองถ่ายภาพยนตร์เรื่อง *สันติ-วิมาน* (๒๔๙๗)

การทำหน้าที่ใน ชั่วฟ้าดินสลาย ทำให้ปงได้รับเกียรติยศแรก ของชีวิต เป็นรางวัลบันทึกเสียงยอดเยี่ยมในการประกวดภาพยนตร์ไทย ครั้งที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ และได้อีก ๒ ครั้งติดต่อกันจาก รักริษยา (๒๕๐๑) ผลงานของกรรมสุตภาพยนตร์ที่ถ่ายทำในโรงถ่ายหุมนานา และ โรงเรณ นรก (๒๕๐๐) ของรัตน์ เปสตันยี

นับตั้งแต่นั้น ปง อัศวินกุล ก็รับหน้าที่บันทึกเสียงให้แก่ภาพยนตร์ ที่ รัตน์ เปสตันยี กำกับทุกเรื่อง ทั้ง สวรรค์มืด (๒๕๐๑) แพรดำ (๒๕๐๔) และ น้ำตาลไม่หวาน (๒๕๐๓) ซึ่งได้รับรางวัลบันทึกเสียงยอดเยี่ยมอีกครั้ง รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เขาโรงถ่ายหุมนานา จนกระทั่งเกิดจุดเปลี่ยนสำคัญ ของชีวิต

“วันนั้นผมไปช่วยเพื่อนผมถ่ายหนังเรื่อง แก้วแก่นกล้า เป็นหนัง ๑๖ มม. คุณรัตน์เขาก็เรียกหาตัวแต่เข้า สักพักผมกลับมา เขาบอกว่า เมื่อเข้าไปไหนมา ถ้าผมโกหก ผมก็ไม่ต้องออกจากหุมนาน แต่ผมไม่โกหก ผมบอกว่าผมไปช่วยเพื่อนเปิดกล้อง แก้วว่าเห็นคนอื่นดีกว่าฉันแล้วเธอ ผมก็บอกว่า ช่วงนั้นหุมนานงานไม่ค่อยมี ผมเลยขอถือโอกาสนี้ลาสัก หนึ่งเดือน ไปช่วยเขาถ่ายหนังเรื่องนี้ให้จบ คุณรัตน์เขาบอกว่า ลาทำไม ก็ลาออกเสียเลยสิ เราก็สะเทือนใจเหมือนกัน ผมไม่ได้ขึ้นไปห้องทำงาน เลย นั่งอยู่ข้างล่างหน้าห้องครัวของคุณรัตน์ตลอดทั้งวัน รุ่งเช้าผมก็ไม่ได้ ไปทำงาน ท่านก็โทรไปถามที่ถ่ายหนังทุกแห่ง อย่างอัศวินภาพยนตร์ ถามว่าปงมันมาหรือเปล่านั้นไรทำนองนี้

“ผมก็ไปที่อัศวินภาพยนตร์เหมือนกัน คิดว่าจะไปของานทำ ไปถึงเห็นพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล (เจ้าของอัศวินภาพยนตร์ – ผู้เขียน) กำลังทำอะไรอยู่กับคนของท่าน พอเห็นแล้วผมเกิดตัดสินใจตรงนั้นว่า

ผมขอมีนายคนเดียว ผมจะไม่ไปรับจ้างกินเงินเดือนใครไม่มีนายคนที่สอง จากนั้นผมก็ไม่ได้ทำงานให้ใครอีก แล้วก็ออกมาทำงานเอง”

แม้จะต้องออกจากหุมนานาภาพยนตร์ แต่รูปถ่ายของรัตน์ใน โรงถ่ายแห่งนี้ที่ปงนำมาขยายใหญ่ใส่กรอบประดับไว้ในห้องบันทึกเสียง รมอินทรา บ่งบอกให้เราเห็นว่าเขายังคงรำลึกถึงครูและเจ้านายคนเดียวใน ชีวิตอยู่เสมอ

คนทำเสียงมือหนึ่ง ของวงการหนังไทย

“พอออกมา งานแรกที่รับก็คืองานของ เชิด ทรงศรี เขาถ่ายหนัง ๑๖ แล้วก็มีเพลง ๓๕ ผมไปรับทำเพลงให้เขา เพลงหนึ่งหมื่นห้า สี่เพลง ก็หกหมื่น ก็มีทุนแล้ว (หัวเราะ)

“ตอนนั้นบุศยพรรณของคุณปริญญา (ปริญญา ทศนิยมกุล เจ้าของ โรงหนังบุศยพรรณและผู้สร้างภาพยนตร์ – ผู้เขียน) เขามีกล้อง ๓๕ ผม ก็เข้ากล้องเขาไปถ่าย”

ช่วงทศวรรษ ๒๕๑๐ ที่ ปง อัศวินกุล ออกจากหุมนานาภาพยนตร์ หนังไทย ๑๖ มม. หลายเรื่องจะมีฉากเพลงที่ถ่ายทำด้วยระบบ ๓๕ มม. เสียงในฟิล์มเป็นจุดขาย ปงได้เข้ากล้องมารับจ้างถ่ายทำฉากเพลงเหล่านี้ และนำฟิล์มไปทำแล็บที่ฮ่องกง ด้วยในเวลานั้นยังไม่มีแล็บภาพยนตร์ ๓๕ มม. มาตรฐานในเมืองไทย โดยจะพิมพ์สำเนาเป็นฟิล์ม ๓๕ มม. ๓ สำเนา สำหรับโรงหนังในกรุงเทพฯ ที่มีเครื่องฉาย ๓๕ มม. (ฉากเพลง จะฉายแยกจากฉากทั่วไปที่ฉายด้วยเครื่อง ๑๖ มม.) และฟิล์ม ๑๖ มม. ๒ สำเนา สำหรับจัดฉายในต่างจังหวัดที่ไม่มีเครื่องฉาย ๓๕ มม. ไม่นาน เขาก็ได้เปิดบริษัทแรกในชีวิตชื่อ MPA Service ซึ่งย่อมาจากชื่อภาษาอังกฤษ Mr. Pong Asvinikul โดยลงทุนซื้อกล้อง ๓๕ มม. ยี่ห้อ Arriflex เพื่อมารับจ้างถ่ายทำ รวมทั้งให้ผู้สร้างรายอื่นเช่า

ในช่วงนั้น การสร้างหนังไทยค่อย ๆ เปลี่ยนผ่านจากระบบ ๑๖ มม. พากย์ เป็น ๓๕ มม. เสียงในฟิล์ม แต่เกือบทั้งหมดยังเป็นการพากย์เสียง

บรรยายภาพ

- (๑) ปง อัศวินกุล ขณะถ่ายเสียงลงฟิล์มระบบออดิโอคัล ที่โรงถ่ายหุมนานาภาพยนตร์
 - (๒) ปง อัศวินกุล (ที่สองจากขวา) กับกล้อง Arriflex ที่เข้ามาใช้งาน และ ก้องเกียรติ อัศวินกุล (สวมแว่นดำ) หลานชายที่เป็นตากล้องถ่ายหนัง
 - (๓) ปง อัศวินกุล ขณะซิงค์เสียงในแล็บที่ประเทศญี่ปุ่น
- ที่มาภาพ: พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์

ปง และ สุนิตย์ อัศวินิกุล

ท้ายภายหลัง จากแค่เสียงในฉากเพลง ปงจึงได้รับงานเป็นคนมิกซ์ (mix) หรือผสมเสียงภาพยนตร์ทั้งเรื่องทั้งเสียงพากย์เสียงเพลงชาวนด์เอฟเฟกต์ หรือเสียงประกอบ (foley) ที่แล็บในฮ่องกง ด้วยความรู้ภาษาจีนผนวกกับทักษะที่สั่งสมมาตั้งแต่อยู่หนุมาภาพยนตร์ เขาจึงแทบจะเป็นคนไทยคนเดียวที่ทำหน้าที่นี้ และนอกจากฮ่องกง ปงยังเคยไปทำที่แล็บในญี่ปุ่น โดยมีล่ามชาวไต้หวันคอยช่วยสื่อสาร

ในฐานะคนทำเสียงมือหนึ่งของวงการ ปง อัศวินิกุล ถือเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนระบบและเติบโตของหนังไทยในยุค ๓๕ มม. แทบทุกเดือนเขาต้องจับเครื่องบินไปต่างประเทศเพื่อทำเสียงของภาพยนตร์แต่ละเรื่องให้สมบูรณ์ โดยมี สุนิตย์ อัศวินิกุล ลูกชายซึ่งคลุกคลีกับกิจการทำหนังของครอบครัวมาตั้งแต่เด็กเป็นผู้ช่วย

“ช่วงที่หนังไทยพากย์แล้วไปมิกซ์ที่ฮ่องกง ที่พ่อผมรับทำเสียงพากย์เสร็จ วางเพลงเสร็จ แล้วก็ทำเอฟเฟกต์ที่ฮ่องกง ผมไปกับพ่อผมสลับกัน รู้สึกว่าสลับวันกับเจ็ดวัน พ่อผมกลับ ผมก็ขึ้นไปต่อ สลับกันคนละเรื่อง

“ค่าพากย์ ค่าห้องพากย์ ค่าวางเพลง ค่าพิมพ์ฟิล์ม เจ้าของหนังเป็นคนจ่าย เราแค่เป็นคนเอาเสียงมารวม ส่วนค่าทำเอฟเฟกต์โพลีเราจ่าย ค่าสิ่งต่าง ๆ ที่ไปทำที่ฮ่องกงเราเหมาหมด” สุนิตย์กล่าว

เปิดห้องบันทึกเสียงรามอินทรา

เมื่อได้เรียนรู้เทคนิคการทำเสียงที่ต่างประเทศจนแตกฉาน ประกอบกับงานที่มากจนล้นมือ ปงจึงตัดสินใจสร้างห้องบันทึกเสียงเป็นของตัวเองที่ย่านรามอินทราเพื่อให้สามารถรับงานได้อย่างเต็มที่

“พ่อผมบอกมาทำห้องเสียงในเมืองไทยเองดีกว่า เพราะขนาดฮ่องกงไกลกว่าเรา และบางที่มีเสียงอะไรบางอย่างที่ไม่เหมือนบ้านเราก็นั่งต้องบินไปทำที่ฮ่องกงกัน จากกรุงเทพฯ ไปรามอินทราตอนนั้นก็ถือว่าไกลมาก แต่ขนาดฮ่องกงก็ยังไป”

ห้องบันทึกเสียงรามอินทรา เปิดกิจการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ จากที่ช่วงแรกยังต้องไปทำเสียงเอฟเฟกต์หรือโพลีที่ฮ่องกง ปงได้ส่งสุนิตย์ไปศึกษางานและนำมาพัฒนา รวมทั้งขายกล่องเพื่อซื้ออุปกรณ์ทำเสียงที่ทันสมัย จนทำให้ห้องบันทึกเสียงแห่งนี้สามารถปฏิบัติการได้ครบทุกขั้นตอน กลายเป็นสถานที่ทำเสียงให้หนังไทยจำนวนมาก

พ.ศ. ๒๕๓๖ ห้องบันทึกเสียงรามอินทราได้ก้าวไปอีกขั้น เมื่อได้รับลิขสิทธิ์ในการทำเสียงภาพยนตร์ระบบของบริษัท Dolby ประเทศอังกฤษ เป็นแห่งแรกของไทยก่อนหน้าฮ่องกง เริ่มจาก Dolby SR ทำให้ที่นี่มีโอกาสทำเสียงให้แก่ผลงานของผู้กำกับเอเชียคนสำคัญ และผสมเสียงพากย์ไทยให้ภาพยนตร์ฮอลลีวูดเรื่องดังหลายเรื่อง

“หนังฝรั่งเรื่องแรกที่ทำคอลลีที่นี้คือ Speed ส่วนหนังไทยคือ ฉลุยหิน เรื่องนี้คนด้านเทคนิคของคอลลีเขามาดูแลให้คำแนะนำ ส่วนผู้กำกับที่เคยมาทำก็มี หว่องกาไว, เอ็ดเวิร์ด หยาง, แอนน์ ฮุย และอีกหลายคน สมัยก่อนหนังไต้หวันก็เยอะ แต่ช่วงหลังรัฐบาลเขาไม่ให้มาทำหนังนอกประเทศ ถ้าออกมาเขาจะไม่ให้เงินสนับสนุน เมื่อก่อนอย่างหนังเกาหลีผมก็มิกซ์ให้อยู่ รัฐบาลเวียดนามเขาก็เคยส่งคนมาดูงานที่นี้” สุนิตย์กล่าว

ตลอดหลายปีที่ปงได้ทำหน้าที่เป็นหัวเรือใหญ่ในการพาห้องบันทึกเสียงรามอินทราก้าวไปจนได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ท่ามกลางความรุดหน้าไปของเทคโนโลยีที่ต้องคอยตามให้ทันอยู่เสมอ สิ่งหนึ่งซึ่งไม่เคยเปลี่ยนแปลงและไม่อาจมีใครก้าวขึ้นมาทำแทนนั้นคือการถ่ายเสียงลงฟิล์ม ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องปฏิบัติเองทุกครั้ง ราวกับเป็นเคล็ดวิชาโบราณที่เขาฝึกฝนมาจนชำนาญ

“ในบ้านนี้เขาไม่ไว้ใจให้ใครทำ (หัวเราะ) ผมเองก็ไม่รู้เท่าพ่อ พ่อผมเขารู้เยอะ ทั้งเรื่องตั้งแสง เรื่องอะไร เขาได้มาจากที่หนุมาทั้งหมดเลย ล้างฟิล์ม พิมพ์ฟิล์ม เรื่องน้ำยา เขารู้หมด”

อย่างไรก็ตามเมื่อโลกภาพยนตร์เปลี่ยนผ่านจากฟิล์มไปสู่ดิจิทัลทั้งระบบ ราว ๑๐ ปีที่ผ่านมา ปง อัศวินิกุล จึงได้เวลาเกษียณตัวเองออกมาเป็นที่ปรึกษาให้ครอบครัว พร้อม ๆ เครื่องถ่ายเสียงลงฟิล์มระบบออปติคัลที่จำต้องปลดระวางลง และเตรียมส่งมอบให้หอภาพยนตร์นำมาอนุรักษ์ เพื่อให้อนุชนได้เรียนรู้ถึงเครื่องมืออันเป็นที่รักและเป็นหลักฐานแห่งความอุตสาหะของนักทำเสียงผู้กลายเป็นตำนานบทสำคัญแห่งวงการภาพยนตร์ไทย

เมื่อถามว่าภาพยนตร์เรื่องไหนที่เขาทำแล้วประทับใจที่สุด ปงตอบอย่างซื่อสัตย์ต่องานทุกชิ้นของตนว่า

“ไม่มีเรื่องไหนที่ภูมิใจ มันเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ ไม่มีเรื่องอะไรให้ภูมิใจ” ■

สุนิตย์ อัศวินิกุล กับเครื่องออปติคัลที่ปลดระวางและเตรียมส่งมอบให้หอภาพยนตร์

คุณปงในความทรงจำ

นอกจากการสัมภาษณ์ หอภาพยนตร์ยังได้เชิญบุคคลสำคัญในวงการภาพยนตร์มาร่วมเขียนถึงประสบการณ์และความทรงจำที่เคยได้ร่วมงานหรือเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับศิลปินแห่งชาติ ผู้เป็นที่รักและเคารพอย่างกว้างขวางของท่านนี้

พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์

นักลำดับภาพมือรางวัล (หนึ่ง คิดถึงพอสังเขป, ลูกบ้าเที่ยวล่าสุด, กาลครั้งหนึ่งเมื่อเช้านี้) และผู้บันทึกเสียงภาพยนตร์ (อารีดัง, คนทรงเจ้า, ต้องปล้น)

ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ถนนรามอินทรายังเป็นถนนลาดยางรถวิ่งสวนทางและสภาพมีหลุมบ่อ สองข้างถนนเป็นคูคลองขนานยาวไปตลอดเส้นจากแยกวัดพระศรีฯ ไปจนถึงตลาดมีนบุรี พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่ทำนา เริ่มมีโครงการบ้านจัดสรรใหญ่เกิดขึ้นมาหลายโครงการ มีโครงการหนึ่งชื่อ “หมู่บ้านรามอินทราเนวส์” อยู่ตรง กม.๗

สมัยนั้นผมเพิ่งมาจากสุราษฎร์ธานี เข้ามาเรียน มศ.๔ คุณพ่อได้ตัดสินใจมาซื้อบ้านในหมู่บ้านรามอินทรา

ณ ที่สุดซอย ๑๑ ลึกสุดของโครงการ มีบ้านหลังหนึ่งกำลังก่อสร้างแบบผิดรูปผิดแบบชาวบ้านทั่วไป ชั้นล่างยกสูงเหมือนจะเป็นโกดังอะไรสักอย่าง มี รปภ. ยืนเฝ้าความอยากรู้เลยเข้าไปถามโพรแมนที่ก่อสร้าง เขาบอกว่ากำลังทำบ้านเป็นห้องอัดเสียง เจ้าของจะมามีงานทุกวันศุกร์ ผมเลยขออนุญาตเข้าไปชมภายใน

สมัยนั้นผมชอบฟังเพลงฝรั่งและไปร่วมกับเพื่อน ๆ ตั้งวงดนตรีซื้อเครื่องดนตรีมาซ้อมกัน พอเข้าไปชมในบ้านที่ว่าจะเกิดความคิดขึ้นมาว่า “น่าจะหาทางยกเครื่องดนตรีของวงมาซ้อมในนี้”

วันที่เจอพ่อปงครั้งแรก พ่อปงมากับลูกชายคนโต สุวัธต์ อัศวินกุล (เสียชีวิตแล้ว) ผมเห็นท่านครั้งแรกผมก็อินเลย พูดจาโอ้อวดมารีกับคนงานก่อสร้างทุกคน โพรแมนแนะนำผมว่ามารอพบ ผมจึงเดินเข้าไปอธิบายสิ่งที่ต้องการอย่างตรงไปตรงมา

ท่านนั่งมองผมสักพัก แล้วบอกตกลง แต่ขอให้ช่วยกันเฝ้าดูแลทรัพย์สินระหว่างการก่อสร้างให้ด้วย

แล้วผมก็ได้เข้ามาอยู่กินใช้ชีวิตซ้อมดนตรี เฝ้าบ้านให้ท่านตั้งแต่บัดนั้น

วันแรกที่เริ่มเข้าสู่กลืนอายของการทำหนัง พ่อปงพาผมไปที่บ้านไม้สองชั้นของท่านในซอยโชคชัยร่วมมิตร (ซอยทะเลหมอกติดกับช่อง ๗) ผมได้เจอลูก ๆ ของท่าน ที่สำคัญคือได้เจอลูกชายคนที่สองของท่านคือ สุนิตย์ อัศวินกุล

จากนั้นท่านก็ให้ผมตามไปดูทุกที่ที่ท่านไปทำงานเรื่องเสียงบ่อย ๆ ที่แรกคือห้องบันทึกเสียงศรีสยาม แถวดินแดง อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียงทั้งเป็นระบบของ Westrex ฉายหนังเพื่ออัดเสียงแบบลูป สองเครื่องฉาย บันทึกลงเครื่องสปรอตเก็ตแมกเนติก ๑๗.๕/๓๕ มม. ตอนนั้นยังมีห้องบันทึกเสียงอัศวิน ซึ่งมีระบบที่สูงกว่าคือระบบ Lock & Roll และอุปกรณ์ระดับโลกเทียบ ด้วยความเป็นคนอยากรู้อยากทำ ผมก็เริ่มช่วยเป็นคนเปลี่ยนลูปฟิล์มเครื่องฉาย เดินเครื่องฉาย ใส่เทปแมกเนติกเข้าเครื่อง แล้วลามปามมาถึงช่วยกดปุ่มบันทึกเสียง

ปง อัศวินกุล และ พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์

พ่อปงเองงานมาซิงค์ที่บ้าน แล้วหอบงานเดินทางไปทำงานชั้นตอนเสียง Effect/Music/Final Mix ต่อที่แล็บแมนดารินที่ฮ่องกง หรือแล็บฟูลิที่ญี่ปุ่น ทั้งด้านเสียงและภาพ ทำหนังเรื่องหนึ่ง ๆ ท่านหายไปเกือบครึ่งเดือน ผมเริ่มมองท่านเป็นไอดอลของผม

วันที่ห้องบันทึกเสียงรามอินทราเปิดบริการ ทีมงานชุดเดิมของท่านมาทำงานในห้องที่เพิ่งเสร็จ ด้วยอุปกรณ์พื้น ๆ สมถะสุด ๆ และต้องใช้ฝีมือและทักษะมาก ๆ ผมดูและจำได้ทุกขั้นตอน และได้มีโอกาสลองทำดูเป็นบางครั้ง

จนวันหนึ่งขณะบันทึกเสียงพากย์ภาพยนตร์ไทยเรื่องหนึ่ง อยู่ ๆ เกิดเหตุ เมื่อเฮียไฮ้ผู้ควบคุมเสียงป่วยกะทันหันต้องส่งโรงพยาบาล ขณะนั้นทีมพากย์ชุดใหญ่มาบันทึกเสียง ท่านมาเรียกผมให้ผมไปควบคุมเสียงแทน เพราะท่านต้องรีบไปขึ้นเครื่องบินไปฮ่องกง ผมงงมากแต่ตลอดมาผมรู้ว่าต้องทำอะไร ก็เข้าไปทำหน้าที่ จนนักพากย์ทั้งหมดเห็นความผิดปกติหันมามองผม ผมบอกไปตามเรื่องจริงว่าเกิดอะไรขึ้น ก็โกลาหลพอสมควรจนเสร็จสิ้น (สุดท้ายภาพยนตร์เรื่องนั้นได้รางวัลตุ๊กตาทอง นักพากย์ชายและหญิง)

ผมมีโอกาสได้นั่งทำตรงนั้นมาอีกหลายเรื่อง จนเฮียไฮ้หายกลับมาทำงานได้ ท่านและครอบครัวย้ายเข้ามาที่รามอินทราหมด ผมก็ยังอยู่ช่วยทำงาน แม้ไม่มีเงินเดือนแต่ท่านก็หิวยื่นให้ตลอดตามสถานะและเวลา จนรู้สึกอบอุ่นและรักเหมือนพ่ออีกคนหนึ่ง แล้วผมก็เรียกท่านว่า “ป๊ะ” ตามลูก ๆ ท่านมาตั้งแต่ตอนนั้น

ต่อมาท่านตัดสินใจขายกล้องถ่ายหนัง ARRI ทั้งสองตัวพร้อมอุปกรณ์มาซื้อเครื่องบันทึกเสียงและเครื่องตัดต่อให้ทันสมัยขึ้น เพื่อทำเสียงทุกขั้นตอนให้เสร็จในเมืองไทยที่รามอินทราเลย

ตอนนั้นหนังไทยที่อัดเสียงในขณะถ่ายทำยังมีน้อยมาก ท่านเริ่มลงทุนเพิ่มเพราะอุปกรณ์เปลี่ยนแปลงรุ่นเร็วและแพงมาก ห้องเสียงรามอินทราเริ่มมีเครื่องมือระดับสากลมากขึ้น ต่อเติมห้องบันทึกเสียงทำเสียงหนังจบในที่เดียว

ผมดูแลด้านเสียงพูด ส่วนสุนิตย์ดูแลด้านซาวนด์เอฟเฟกต์ เพลงประกอบแล้วแต่จะจ้างใครมาจัดวางโดยใช้แผ่นไวนิลหรือซีดี สุดท้ายคนมีชื่อเสียงทุกเส้นเสียงของทุกฝ่ายที่คัดกรองสมบูรณ์แล้วคือพ่อปอง แต่ยังคงต้องไปลงออปติคัลที่เมืองนอก ซึ่งตอนนั้นแล้วในเมืองไทยก็มีแล้ว เช่น อริยะภาพแล็บ, ประวิทย์แล็บ, ประมวลแล็บ (สยามพัฒนา)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากระบบแอนะล็อกสู่ดิจิทัล จำเป็นต้องมีการลงทุนใหม่ ท่านพยายามติดต่อจนได้เป็นตัวแทน Dolby ในไทย ในขณะที่เกิดกันตนาฟิล์มแล็บขึ้นมาอีกแล็บหนึ่ง จากนั้นท่านตัดสินใจสั่งเครื่องลงออปติคัลมารองรับระบบที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จาก Dolby Stereo, SR, SRD, Digital 5.1 และ 7.1 จนปัจจุบัน Dolby Atmos

เมื่อท่านอายุมากขึ้น สุนิตย์ อัศวินิกุล ลูกชายได้เข้ามาทำหน้าที่ด้าน Final Mix แทนท่าน แต่ท่านจะมาช่วยในการลงเสียงฟิล์มออปติคัลอยู่เสมอ

พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์ เมื่อครั้งทำงานที่ห้องบันทึกเสียงรามอินทรา

แล้ววันหนึ่งก็มีการจากลา ผมมีความจำเป็นต้องออกมาจากรามอินทราหลายปีแล้ว แต่ก็คอยตามดูแลมาตลอดเวลา เพราะได้พ่อปอง พระอาจารย์ใหญ่ ให้ความรู้มาทำงานเป็นอาชีพหลักทำมาหากินตลอดมา ทั้งด้านทำเสียงและตัดต่อ

คำสอนของพ่อปองที่จดจำมาถึงทุกวันนี้ “อัดเสียง กับ ทำเสียง มันต่างกันนะศักดิ์ จะอัดเสียงให้ติดท่าง่าย อัดเสียงให้เสียงดังก็ง่าย แต่การทำเสียงให้มันใช่ มีอารมณ์ของเสียงในเหตุการณ์ต่าง ๆ มันยากนะ เราต้องมีจิตวิญญาณของศิลปินร่วมด้วย”

กราบแทบเท้าพระอาจารย์พ่อ ปอง อัศวินิกุล ศิลปินแห่งชาติ ด้วยความเคารพรักบูชาอย่างสูงยิ่งครับ

ณพวัฒน์ ลิขิตวงศ์

นักออกแบบและดูแลการทำเสียงภาพยนตร์ไทย (สี่แพร่ง, กวน มึน โฮ, มะลิลา) และภาพยนตร์ต่างประเทศ (Shinjuku Incident, Ashes of Time Redux, The Grandmaster)

ผมรู้สึกยินดีและนับว่าเป็นเกียรติมาก ๆ ที่มีโอกาสได้เขียนถึงบุคคลที่เราเคารพและชื่นชม ผมเองอาจจะไม่เคยทำงานกับคุณปองโดยตรงแต่ก็มีโอกาสร่วมงานกับพี่สุนิตย์ ลูกชายคุณปองอยู่บ่อยครั้ง ผมยังจำได้ถึงครั้งแรกที่เดินเข้าไปในอาคารของห้องเสียงห้องแรกในประเทศไทย ต้องบอกว่าตอนนั้นตื่นเต้นมาก ๆ ผมเห็นถ้วยรางวัลมากมายเรียงรายอยู่บนชั้นวาง ความรู้สึกของผมได้แต่คิดว่าคนเราในหนึ่งชีวิตจะผลิตงานและได้รับรางวัลมากมายขนาดนี้ได้ยังไงกัน ตอนนั้นผมรู้สึกเลยว่าตัวผมเล็กมาก ๆ แต่ในใจกลับฮึกเหิมและพองโตมากพอ ๆ กัน ได้แต่คิดว่าเมื่อไรเราจะไปถึงจุดที่เรากำลังมองอยู่ตรงหน้า จะว่าไปผมเองก็เพิ่งเริ่มทำงานได้ไม่นาน ถ้าจำไม่ผิดผมเริ่มทำงานเสียงให้ภาพยนตร์ราว ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ผมได้รับรางวัลสุพรรณหงส์ สาขาบันทึกและผสมเสียงยอดเยี่ยมเป็นครั้งแรกในชีวิต (จากภาพยนตร์เรื่อง *ปืนใหญ่จอมสลัด*) ปีนั้นเป็นปีที่ผมไม่ได้ไปร่วมงานเพราะผมยังทำงานอยู่กับอีกบริษัทหนึ่ง แต่ก็ถูกเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลในนามของห้องบันทึกเสียงรามอินทรา ผมต้องขอบคุณพี่สุนิตย์และห้องเสียงไว้ ณ ที่นี้ที่ให้ความสำคัญกับคนทำเสียงหน้าใหม่อย่างผมในขณะนั้น นับเป็นกำลังใจในการเดินทางต่อในเส้นทางสายอาชีพในฐานะช่างเสียงของผมในเวลาต่อ ๆ มา

การมองเห็นโอกาสในสายงานของคนทำเสียงที่คุณปองวางรากฐานไว้ น่าจะเปรียบเหมือนต้นไม้ที่เจริญเติบโตใหญ่ได้จะต้องมีรากแก้วที่แข็งแรง อย่างที่คุณปองเป็นผู้ให้กำเนิดห้องเสียงแห่งแรกนี้ เมื่อรากแก้วของงานเสียงเติบโตและเข้มแข็ง ลำต้นและกิ่งก้านใบก็พร้อมที่จะแตกหน่อออกผลตามมา สุดท้ายผมหวังว่าเราทุกคนจะมองเห็นความพยายามและเวลาที่ถูกใช้ไปกับการทำงานอย่างหนักที่อยู่เบื้องหลังของรางวัลและเกียรติคุณต่าง ๆ ที่ถูกยกขึ้นมานี้

โดม สุขวงศ์

ผู้ก่อตั้งและอดีตผู้อำนวยการหอภาพยนตร์

คุณปง อศวินกุล กับหนังไทยกลับบ้าน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ หอภาพยนตร์ได้ทำโครงการหนังไทยกลับบ้าน เมื่อได้ข้อมูลจากคุณเป๊ยก โปสเตอร์ ว่าแมนดารินแล็บที่ฮ่องกงกำลังมีแผนเลิกกิจการ เขาจึงต้องการให้เจ้าของหนังไทยที่ไปทำโพสโตโปรดักชันที่นั่นกันมากตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ - ๒๕๓๑ มารับฟิล์มเนกาทีฟคืน มิฉะนั้นอาจจะต้องทำลาย โดยเบื้องต้นหอภาพยนตร์ได้ติดต่อรับบัญชีรายชื่อภาพยนตร์ทั้งหมดมา ขั้นตอนต่อไปคือการติดต่อเจ้าของหนังเกือบหนึ่งพันเรื่อง กรณีที่เจ้าของเป็นบริษัทที่มีหลักฐานไม่สู้มีปัญหา เมื่อติดต่อได้ก็ได้รับความร่วมมือลงนามในเอกสารยินยอมให้หอภาพยนตร์นำฟิล์มทุกเรื่องของแต่ละบริษัทกลับมา แต่ที่เป็นปัญหาใหญ่คือผู้สร้างรายเล็กรายน้อยนับร้อยราย ซึ่งต้องตามหาถิ่นให้เจอ เพราะในเบื้องต้นนั้นทางแล็บตั้งเงื่อนไขว่าขอให้เรารับฟิล์มกลับทั้งหมดทีเดียว

เมื่อหอภาพยนตร์เริ่มติดตามหาผู้สร้างที่เป็นบริษัทเล็ก ๆ และผู้สร้างอิสระก็มักได้รับคำแนะนำจากคนในวงการหนังไทยว่า ให้ติดต่อคุณปง อศวินกุล เพราะคุณปงคือตัวแทนของผู้สร้างที่นำหนังไทยไปทำแล็บที่ฮ่องกง ตั้งแต่การส่งเนกาทีฟไปล้าง การทำสำเนาส่งกลับมัตตต่อที่เรียกเวิร์กพริ้นต์ การพากย์และทำเสียงประกอบ ซึ่งดูเหมือนว่าจะคุณปงจะเป็นตัวแทนให้เกือบทุกเรื่องทีเดียว

ผมไม่เคยพบคุณปงมาก่อน แต่รู้จักชื่อ ปง อศวินกุล เป็นอย่างดี เพราะชื่อนี้ปรากฏอยู่ในเครดิตไตเติลในฐานะผู้บันทึกเสียงหนังไทยนับร้อยเรื่องที่ผ่านตา ผมจึงไปพบคุณปงเป็นครั้งแรกเพื่อปรึกษาเรื่องนี้ เวลานั้นหนังไทยเราไม่ต้องไปทำแล็บที่ฮ่องกงแล้ว คุณปงเองก็ได้ตั้งกิจการห้องบันทึกเสียงรามอินทราจนเจริญก้าวหน้าเป็นห้องบันทึกเสียงที่ดีที่สุดของไทยในเวลานั้น คุณปงยินดีให้ความร่วมมือเต็มที่ภารกิจแรกคือการขอให้ท่านร่วมเดินทางไปฮ่องกง เวลานั้นหนังไทยกลับบ้านกลายเป็นประเด็นสาธารณะ ได้รับความสนใจจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีภารกิจไปดูงานต่างประเทศ ขากลับได้แวะฮ่องกงเพื่อช่วยเจรจากับเจ้าของแมนดารินแล็บ คุณปงได้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมการเจรจาอย่างดี ไม่เพียงเพราะพูดภาษาจีนคล่อง แต่เพราะเจ้าของแล็บและพนักงานทุกคนล้วนรู้จักและสนิทสนมกับคุณปงเหมือนญาติ ประกอบกับการมีคณะกรรมการฯ คณะใหญ่ ทำให้การเจรจาเพื่อขอนำฟิล์มเนกาทีฟกลับก่อนเป็นรุ่น ๆ ตามแต่เราจะตามหาเจ้าของได้หรือได้รับการยินยอม การไปฮ่องกงครั้งนั้นเราจึงสามารถนำฟิล์มเนกาทีฟหนังไทยกลับบ้านรุ่นแรกได้ ๒๙ เรื่อง

หลังจากนั้นเมื่อเราตามเจ้าของได้อีกจำนวนหนึ่ง ผมกับคุณปงก็เดินทางไปฮ่องกงกันอีกครั้งสองครั้ง คราวนั้นนอกจากไปที่แมนดารินแล็บแล้วเรายังขอให้คุณปงพาไปเจรจากับแล็บอื่น ๆ ที่มีหนังไทยตกค้างอยู่ทุกแห่ง ผมสังเกตว่าคุณปงดูสนุกกับการกิจนี้น่ามาก เพราะเวลานั้นท่านไม่ค่อยได้เดินทางไปฮ่องกงแล้ว คุณปงบอกว่าฮ่องกงเปรียบเหมือนบ้านหลังที่สองของท่าน ท่านจึงพาผมชอกแซกเดินทางโดยขนส่งสาธารณะอย่างคล่องแคล่ว ไปเจรจากับเจ้าของแล็บ และบางแล็บที่เราต้องการสืบว่ายังมีหนังไทยเก็บอยู่ไหมเพราะมีการเปลี่ยนเจ้าของและเปลี่ยนสถานที่ตั้ง คุณปงสามารถใช้ความรู้จักคุ้นเคยส่วนตัวกับพนักงานเก่า ๆ ในแล็บให้

ช่วยสืบให้ นอกเวลาทำงานคุณปงยังพาผมตระเวนไปสัมผัสแหล่งที่กินที่เที่ยวสำคัญ แต่โดยมากจะเป็นที่กินเพราะท่านบอกว่าเคยแต่มาทำงานตลอดเวลา ไม่เคยได้มาเที่ยวเฉย ๆ ซึ่งผมได้เห็นประจักษ์ว่าคุณปงเป็นคนประเภทเมื่อรับงานแล้วจะรับผิดชอบเต็มที่จริง ๆ

โครงการหนังไทยกลับบ้าน ค่อย ๆ ทอยนำเนกาทีฟหนังไทยกลับจากฮ่องกง กินเวลาอยู่หลายปีจนสามารถนำหนังไทยกลับมาได้เกือบหนึ่งพันเรื่อง ความสำเร็จของงานนี้ต้องนับว่ามีคุณปงเป็นผู้ปฏิบัติงานสำคัญตั้งแต่แรกเริ่ม หอภาพยนตร์ได้อาศัยประสบการณ์ความรู้ความชำนาญ การเป็นคนทำงานจริงและความสัมพันธ์อันดีระหว่างคุณปงกับแล็บต่าง ๆ ในฮ่องกงเป็นธงนำ แต่ที่ผมเห็นว่าสำคัญที่สุดคือความเป็นคนมีจิตใจเมตตาสูงของคุณปง ซึ่งท่านมีต่อผมที่เป็นใครไม่รู้จักไปขอความช่วยเหลือ

(ภาพบน) ปง อศวินกุล (ขวาสุด) กับคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของสภาผู้แทนราษฎร ขณะรับมอบฟิล์มที่ฮ่องกง ในโครงการหนังไทยกลับบ้าน

(ภาพล่าง) โดม สุขวงศ์ กับ ปง อศวินกุล เมื่อคราวไปสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสันติ-วิมา ปี ๒๕๕๙ (ด้านบนคือรูปถ่าย รัตน์ เปสตันยี)

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง

และ ๒๐ ปี ฟ้าทะลายโจร

ก้อง ฤทธิ์ดี

ย้อนไปเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ภาพยนตร์ไทยนอกสายตาเรื่องหนึ่งสร้างความฮือฮาในหมู่นักข่าว นักวิจารณ์นานาชาติ ฟ้าทะลายโจร หรือในชื่อภาษาอังกฤษ *Tears of the Black Tiger* ของผู้กำกับ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง เป็นหนังไทยเรื่องแรกในประวัติศาสตร์ที่ได้รับเชิญจากเทศกาลเมืองคานส์ไปฉายในฐานะ Official Selection ในสาย Un Certain Regard หรือสายภาพยนตร์ที่มีเอกลักษณ์น่าจับตาเป็นพิเศษ “คุณไม่เคยดูหนังอย่าง *Tears of the Black Tiger* มาก่อนในชีวิต” นักวิจารณ์ของ The Washington Post เขียนไว้ด้วยน้ำเสียงตื่นเต้นในตอนนั้น “...และคุณไม่น่าจะได้ดูหนังอะไรแบบนี้อีก”

ในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีที่ ฟ้าทะลายโจร ออกฉายในระดับนานาชาติ หอภาพยนตร์ร่วมรำลึกถึงหนังไทยสุดล้ำเรื่องนี้ในโปรแกรม “วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง และ ๒๐ ปี ฟ้าทะลายโจร” โดยจัดฉายหนังยาวของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ทุกเรื่องตลอดเดือนพฤษภาคม ตั้งแต่ ฟ้าทะลายโจร (๒๕๔๓) ฆาตกร (๒๕๔๗) เปนซู้กับผี (๒๕๔๙) อินทรีแดง (๒๕๕๓) รุนพี่ (๒๕๕๘) และ สิ่งสู่ (๒๕๖๑) รวมถึง นางนก (๒๕๔๒) และ เฉือน (๒๕๕๒) ที่เขาเขียนบทภาพยนตร์ ทั้งหมดเป็นการฉายภาพการเดินทางทางความคิด สไตลิ่งการกำกับ และความสนใจของวิศิษฐ์

ในหลากหลายตระกูลภาพยนตร์ ทั้งหนังบู๊ย้อนยุค หนังแฟนตาซีเสียดสีสังคม หนังสยองขวัญ และที่สำคัญที่สุดคือความสนใจในสุนทรียศาสตร์และเอกลักษณ์ของหนังไทยยุคเก่าที่วิศิษฐ์นำมาปรับใช้ สร้างเคมีทางภาพ เสียง สี และอารมณ์ในรูปแบบใหม่ได้อย่างมีชีวิตชีวา

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง เติบโตมาจากวงการโฆษณา เช่นเดียวกับผู้กำกับไทยอีกหลายคนในยุค “นิวเวฟ” ที่สนธิกำลังจนสามารถฟื้นฟูอุตสาหกรรมหนังไทยในช่วงต้นทศวรรษ ๒๕๔๐ ก่อนหน้าจะมานั่งเก้าอี้ผู้กำกับ วิศิษฐ์สร้างชื่อในฐานะคนเขียนบทหนังไทยเรื่องสำคัญแห่งยุค ๒๕๔๙ *อินทราครองเมือง* (๒๕๔๐) และ *นางนก* (๒๕๔๒) ที่มี นนทรี นิมิบุตร เป็นผู้กำกับ ต่อมาวิศิษฐ์จึงก้าวขึ้นมาทำ ฟ้าทะลายโจรซึ่งออกฉายในไทยปี ๒๕๔๓ ก่อนจะไปโด่งดังในต่างประเทศในปี ๒๕๔๔

ฟ้าทะลายโจร ไม่ได้ประสบความสำเร็จมากนักในเรื่องรายได้ แต่กลับเป็นหนังที่ผู้คนจดจำได้ทั่วโลกและยังคงเป็นประสบการณ์ทางภาพยนตร์ที่ยากจะหาหนังเรื่องไหนเสมอเหมือน ด้วยเรื่องราว “รักซ่อน ซ่อนเงื่อน เพื่อนทรยศ” ของเสือดำ เสือฝ่าย เสือเหศวร การผจญภัยบนหลังม้าของพวกเขาสมผสานกับเรื่องรักโรแมนติกหวานซึ้ง ฟ้าทะลายโจร เป็นทั้งหนังควบอยย้อนยุค หนังบู๊ที่ไร้กาลเวลา และเป็นการบูชาหนังไทยโบราณในภาพจำของวิศิษฐ์ งานสร้างที่ประณีตในทุกรายละเอียด การย้อมสีภาพให้จัดจ้าน การแสดงที่ตั้งใจให้ “ทื่อ” บทสนทนาและเพลงที่ตั้งใจให้ “เขย” มุขตลกที่ทั้ง “ล้อเลียน” และทั้ง “ไหว้ครู” หนังไทยเก่าไปพร้อม ๆ กัน การสร้างภาษาภาพยนตร์ที่ทั้งสดใหม่และโบราณ ทำให้มันเป็นหนังที่มีรสชาติดัดจ้านและแปลกประหลาดกว่าหนังไทยปกติทั่วไป

ที่สำคัญที่สุดคือ ฟ้าทะลายโจร ถูกสร้างออกมาในช่วงที่หนังไทยเต็มไปด้วยความน่าตื่นเต้น เป็นยุคที่ผู้กำกับรุ่นใหม่ในตอนนั้นมีอิสระในการทดลองและแสวงหาเส้นทางอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยไม่ต้องกังวลถึงเงื่อนไขทางการตลาดมากเกินไป ความกล้าหาญในการแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ และความรักในหนังเก่าของวิศิษฐ์ยังคงเป็นลายเซ็นชัดเจนในหนังเรื่องต่อ ๆ มา เช่น *เปนซู้กับผี* ที่มีบรรยากาศคล้ายหนังผีสมัยก่อน *อินทรีแดง* ซึ่งเป็นการจินตนาการหนังดังของ มิตร ชัยบัญชา ออกมาในรูปแบบใหม่ นอกจากนี้ความชื่นชอบในการใช้เทคนิคพิเศษทางภาพยังเป็นอีกหนึ่งจุดเด่นของวิศิษฐ์เช่นกัน โดยเฉพาะใน *ฆาตกร* และ *รุนพี่*

นอกจากผลงานที่จะนำมาฉายตลอดเดือนในวันเสาร์ที่ ๘ พฤษภาคมนี้ หอภาพยนตร์ยังจัดกิจกรรม Masterclass ชั้นครู ๑๕: วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง โดยเชิญเขามายกเลาประสบการณ์การทำงานภาพยนตร์ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน หลังจบการฉาย ฟ้าทะลายโจรในรูปแบบฟิล์ม ๓๕ มม. รอบ ๑๓.๐๐ น. ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา ชั้น ๖ อาคารสรรพศาสตร์สุกิจ

ตรวจสอบรอบฉายโปรแกรม วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง และ ๒๐ ปี ฟ้าทะลายโจร ได้ที่หน้า ๑๙ ■

The Films of

Pedro Almodóvar

สันหทัย โชติรสเศรณี

ในวาระที่สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทยจะนำผลงานภาพยนตร์ที่โดดเด่นของ เปโดร อัลโมโดวาร์ (Pedro Almodóvar) ผู้กำกับภาพยนตร์ร่วมสมัยจากสเปนที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดในโลก มาจัดฉายที่สมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ ทุกวันอังคาร ระหว่างวันที่ ๑๘ พฤษภาคม - ๒๙ มิถุนายน และที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ จดหมายข่าว ฉบับนี้จึงขอแนะนำให้รู้จักกับอัลโมโดวาร์ และผลงานทั้ง ๗ เรื่องของเขาที่จะได้ชมในงานนี้

เปโดร อัลโมโดวาร์ เริ่มต้นทำภาพยนตร์ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ด้วยการใช้อุปกรณ์ Super 8 ถ่ายภาพยนตร์สั้น ไม่มีเสียง แล้วนำไปจัดฉายตามผับบาร์ในกรุงมาดริดและเมืองบาร์เซโลนา เป็นการฝึกปรือฝีมือก่อนจะเริ่มทำภาพยนตร์เรื่องยาว ถึงแม้ผลงานในช่วงแรก ๆ จะถูกวิจารณ์อย่างหนักในแง่ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพยนตร์ ซึ่งอาจจะเกิดจากการขาดทั้งงบประมาณและประสบการณ์ แต่ด้วยความหิวโหยทั้งด้านภาพและเนื้อหา รวมทั้งอารมณ์ขันในสไตล์ของอัลโมโดวาร์ ได้ทำให้ภาพยนตร์ของเขากลายเป็นเหมือนลัทธิ (Cult) ที่นิยมในคนดูบางกลุ่มอย่างมาก *What Have I Done to Deserve This?* (๒๕๒๗) ภาพยนตร์เรื่องยาวลำดับที่ ๔ เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นได้ดี เมื่อผลงานที่น่าเสนอความโศกเศร้าของแม่บ้านสเปนผู้ต้องทำงานหนักและครอบครัวที่ขรุขระของเธอเรื่องนี้ มีผู้เข้าชมเต็มโรงเมื่อครั้งออกฉายในเทศกาลภาพยนตร์นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

ในขณะที่ *Women on the Verge of a Nervous Breakdown* (๒๕๓๑) เป็นเสมือนใบเบิกทางที่ทำให้อัลโมโดวาร์เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติมากขึ้น เพราะภาพยนตร์ที่น่าเสนอภาพผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่ของสเปนแตกต่างไปจากที่หลายคนคุ้นเคยเรื่องนี้ ถือเป็นผลงานเรื่องแรกที่เขาประสบความสำเร็จทั้งรายได้และคำวิจารณ์ รวมไปถึงได้รับรางวัล Goya (รางวัลออสการ์ของสเปน) สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม และได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลภาพยนตร์ต่างประเทศยอดเยี่ยมของออสการ์

ใน *High Heels* (๒๕๓๔) อัลโมโดวาร์นำเนื้อหาว่าด้วยความสัมพันธ์อันระหองระแหงระหว่างแม่ผู้เสียสละกับลูกสาวมาตีความใหม่ ซึ่งการให้ความหมายใหม่ต่อตระกูลภาพยนตร์แบบดั้งเดิม หรือพล็อตเรื่องยอดนิยม ได้กลายเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งของอัลโมโดวาร์ในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นต่อ ๆ มา

โปรแกรมนี้ยังมี *The Flower of my Secret* (๒๕๓๘) ที่แม้จะไม่ได้รับการพูดถึงมากนักหากเทียบกับภาพยนตร์เรื่องอื่น แต่มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าผลงานเรื่องนี้เป็นจุดเปลี่ยนผ่านแนวทางการทำภาพยนตร์ของเขา จากเดิมที่เน้นความหิวโหยกลายเป็นรูปแบบที่ใช้ความประณีตและความคิดที่ตรึงตรองมากขึ้น โดยเนื้อเรื่องบางส่วนของภาพยนตร์ได้ขยายกลายเป็น *All about my Mother* (๒๕๔๒) ผลงานเรื่องสำคัญที่สุดของอัลโมโดวาร์

All about my Mother เป็นภาพยนตร์ที่อัลโมโดวาร์ได้นำภาพยนตร์แนวเมโลดรามามาตีความ และผสมผสานกับองค์ประกอบภาพยนตร์ชื่อดังหลายเรื่องในอดีต จนกลายเป็นความลงตัวในทุก ๆ ทาง และเป็นผลงานที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในอาชีพของเขา ทั้งในแง่รายได้ทั่วโลกและคำชื่นชมจากนักวิจารณ์ รวมทั้งได้รับรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ภาษาต่างประเทศยอดเยี่ยม รางวัลผู้กำกับยอดเยี่ยมจากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ และรางวัลอื่น ๆ อีกมากมาย

ความสำเร็จของอัลโมโดวาร์ได้รับการต่อยอดใน *Talk to Her* (๒๕๔๕) โดยครั้งนี้เขาได้มุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ของผู้ชายสองคนที่ต้องดูแลหญิงคนรักที่กำลังป่วยขั้นวิกฤติ ผสมผสานกับขนบภาพยนตร์เจียบบภาพยนตร์เมโลดราม่าและการตีความใหม่ของนาฏกรรมร่วมสมัย *Talk to Her* ทำรายได้ดีเยี่ยมทั่วโลก และได้รับรางวัลออสการ์สาขาทาภาพยนตร์ดั้งเดิมยอดเยี่ยม ส่วนอัลโมโดวาร์เองก็ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงผู้กำกับยอดเยี่ยม

ปิดท้ายด้วยผลงานเรื่องล่าสุด *Pain and Glory* (๒๕๖๒) ที่ได้รับคำชื่นชมจากนักวิจารณ์หลายสำนักว่าเป็นผลงานที่ดีที่สุดของเขา ด้วยเรื่องราวที่เป็นเสมือนงานกึ่งอัตชีวประวัติและนำภาพยนตร์เก่า ๆ ของเขา มาตีความ ผ่านความคิดที่ตกผลึกในวัยที่มากด้วยประสบการณ์ จนกลายเป็นภาพยนตร์ที่ทั้งลึกซึ้งและจริงใจ รวมทั้งได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ต่างประเทศยอดเยี่ยม

อ่านรายละเอียดการจัดฉายโปรแกรมพิเศษนี้ที่หอภาพยนตร์ได้ที่หน้า ๒๗ (ยกเว้น *What Have I done to Deserve this?!* และ *Pain and Glory* ที่จัดฉายเฉพาะสมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ ติดตามโปรแกรมฉายได้ที่ www.afthailand.org) ■

Cinema Lecture

ทีมงานจัดรายการ

กิจกรรม Cinema Lecture ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมานา คราวนี้ แม้ภาพยนตร์จะไม่ใช่งานระดับคลาสสิกหรือ ึ่ง! หนึ่งโลก อย่างเรื่องที่ผ่าน ๆ มา แต่ก็อัดแน่นไปด้วยสาระและประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจ พร้อมด้วยเนื้อหาที่เข้มข้นจากการบรรยายพิเศษของวิทยากรรับเชิญ

© HeimaFilm

Hannah Arendt

+ การบรรยายโดย ผศ.ดร.เกษม เพ็ญภินันท์
เสาร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๑๔.๐๐ น.

Hannah Arendt (๒๐๑๒) เป็นภาพยนตร์เยอรมัน ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ที่มาร์กาเรต ฟอน ทรอตตา (Margarethe von Trotta) ผู้กำกับหญิงจากกลุ่ม New German Cinema สร้างจากเหตุการณ์จริงในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ - ๑๙๖๔ ของ ฮันนาห์ อาเรนต์ (Hannah Arendt) นักปรัชญาและนักทฤษฎีการเมืองชาวเยอรมันเชื้อสายยิว ที่เข้าร่วมรับฟังการไต่สวนคดีกล่าวโทษของ ออดอล์ฟ ไอคมันน์ (Adolf Eichmann) อดีตเจ้าหน้าที่ระดับสูงของนาซี ในข้อหามีส่วนพัวพันกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว

ภายหลังจบการไต่สวน ฮันนาห์ อาเรนต์ นำรายงานการพิจารณาคดีไปตีพิมพ์บนนิตยสาร The New Yorker โดยนิยามการกระทำของไอคมันน์ว่าเป็นเพียง “ความดาษดื่นของความชั่วร้าย” (The Banality of Evil) ที่คนธรรมดาคนหนึ่งกระทำการที่ชั่วร้ายโดยปราศจากคุณสมบัติในการคิด เป็นเพียงผลของฟันเฟืองที่เกิดจากระบบ กฎหมาย และตำแหน่งหน้าที่การงานที่สืบทอดกันมาเท่านั้น

แนวคิดดังกล่าวของอาเรนต์ที่ถูกโจมตีอย่างรุนแรงจากบรรดาชาวยิว รวมถึงทำให้เกิดข้อถกเถียงทางวิชาการต่าง ๆ มากมายเป็นประวัติการณ์ มีส่วนกระตุ้นให้เกิดการศึกษา ตลอดจนทำความเข้าใจในมิติอื่น ๆ ที่ซับซ้อนกว่าเรื่องการประณามตัวอาชญากร โดยเฉพาะการลู่แก่อ่านจากระบบความคิดชั่วร้าย ซึ่งถูกปลุกฝังมายาวนาน จนทำให้มนุษย์เจตนากระทำผิดอย่างร้ายแรงโดยไม่รู้ตัว

หลังจบภาพยนตร์ฟังการบรรยายจาก ผศ.ดร.เกษม เพ็ญภินันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่จะมาวิเคราะห์ถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากนักคิดคนสำคัญแห่งศตวรรษที่ ๒๐ ผู้นี้

สนับสนุนการจัดฉายโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย

The Social Dilemma

+ การบรรยายโดย ฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล
เสาร์ที่ ๑๕ มิถุนายน เวลา ๑๔.๐๐ น.

The Social Dilemma เป็นภาพยนตร์สารคดีปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ของเน็ตฟลิกซ์ ที่ตีแผ่มุมมืดของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ผลงานการกำกับของ เจฟฟ์ ออร์โลวสกี (Jeff Orlowski) ผู้มีชื่อเสียงจากสารคดีปัญหาเรื่องโลกร้อนอย่าง Chasing Ice

The Social Dilemma นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งความสัมพันธ์และอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งาน ซึ่งนำไปสู่การถูกรบกวนทั้งด้านชีวิตทั่วไป การเมือง มนุษยธรรม ความถูกต้อง หรือแม้แต่การแพร่กระจายของข่าวปลอมต่าง ๆ นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังพาผู้ชมไปทำความเข้าใจกระบวนการออกแบบของสื่อสังคมออนไลน์ชั้นนำ อย่าง เฟซบุ๊ก กูเกิล อินสตาแกรม และพินเทอเรสต์ ผ่านการบอกเล่าของอดีตผู้บริหารและวิศวกรผู้ที่คัดค้านระบบและอยู่เบื้องหลังความสำเร็จ สลับกับการเล่าผ่านเหตุการณ์จำลองของครอบครัวหนึ่ง และการแปรภาพการทำงานของอัลกอริทึมมาเป็นทีมงานจัดการควบคุมชีวิตผู้ใช้งาน ซึ่งวิธีการเล่าเรื่องเช่นนี้มีส่วนทำให้ผู้ชมเข้าใจกระบวนการอันซับซ้อนของระบบอัลกอริทึมบนสื่อสังคมออนไลน์มากยิ่งขึ้น

The Social Dilemma จะจัดฉายพร้อมการบรรยายพิเศษหลังชมภาพยนตร์ โดยอาจารย์ฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายดิจิทัล เพื่อมุ่งหวังจะสร้างการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในยุคปัจจุบัน

รายการ Cinema Lecture ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งหอภาพยนตร์จะจัดฉาย The Social Dilemma ให้แก่นักเรียนจากโรงเรียนที่สนใจได้เข้าชมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงเรียนใดสนใจเข้าร่วมสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายเผยแพร่ ๐ ๒๔๘๒ ๒๐๑๓-๑๕ ต่อ ๑๓๐๘ หรือ ๐๘ ๗๕๐๗ ๔๓๑๖

สนับสนุนกิจกรรมโดย เน็ตฟลิกซ์

โปรแกรมฉายภาพยนตร์

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง และ ๒๐ ปี ฟ้าทะลายโจร

โปรแกรมรวบรวมผลงานเด่นของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ทั้งในฐานะคนเขียนบทและผู้กำกับภาพยนตร์ เนื่องในวาระครบรอบ ๒๐ ปีที่ฟ้าทะลายโจร ผลงานการกำกับเรื่องแรกของเขาได้กลายเป็นหนังไทยเรื่องแรกที่เข้าประกวดในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเมืองคานส์ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๔

ฟ้าทะลายโจร

๒๕๔๓ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น, ฟิล์มบางกอก / นำแสดงโดย ชาติชาย งามสรรพ์, สดลลามาสุก, ศุภกรณ์ กิจสุวรรณ / ความยาว ๑๐๙ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างปรากฏการณ์สำคัญ

ให้แก่วงการหนังไทยในช่วงยุค ค.ศ. ๒๐๐๐ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบย้อนยุคเหมือนหนังความบอยไทยในอดีต และใช้เทคนิคย้อมสีจุดดัดเล่าเรื่องราวของ เสือดำ ที่ชีวิตพลิกผันมาเป็นโจรเพราะต้องการออกล้างแค้นให้พ่อ จนได้เข้าไปอยู่ในชุมโจรเสือฝ้ายผู้อำมหิต จนกระทั่งทางกรมตำรวจส่ง ร้อยตำรวจเอก กำจร มาจัดการชุมโจรเสือฝ้าย เสือดำจึงได้ล่วงรู้ว่ ร้าเพย คนรักเก่าได้กลายเป็นคู่หมั้นของกำจรไปเสียแล้ว

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๘ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อาทิตย์ที่ ๑๖ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

อินทรีแดง

๒๕๕๓ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น, กันตนา กรุ๊ป / นำแสดงโดย อนันดา เอเวอริงแฮม, ญารินดา บุนนาค / ความยาว ๑๓๐ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากนิยายและหนังสือเรื่องดังของไทย เหตุการณ์เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เมื่อกลุ่มนักการเมืองคอร์รัปชันได้อนุมัติให้มีการสร้างโรงงานพลังงานไฟฟ้านิวเคลียร์ เหล่าประชาชนจึงพากันออกมาคัดค้าน กระทั่งมีชายหนุ่มภายใต้หน้ากากอินทรีสีแดงลี้ลับออกมาขับไล่อาชญากรและผู้คอร์รัปชัน รวมถึงฆ่าทุกคนที่เป็นภัยบ้านเมืองโดยทิ้งเพียงนามบัตรที่แจ้งชื่อของเขาไว้ว่าเป็น อินทรีแดง

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๑๙ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

นางนาค

๒๕๔๒ / กำกับโดย นนทรีย์ นิมิตฺต / สร้างโดย ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย วินัย ไกรบุตร, อินทิรา เจริญปุระ / ความยาว ๑๐๐ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากตำนานความรักระหว่างมนุษย์กับวิญญาณแห่งคลองพระโขนง ว่าด้วยเรื่องราวของผีแม่นาคที่เสียชีวิตขณะคลอดลูกระหว่างที่สามีถูกเกณฑ์ทหารไปออกรบ โดยเน้นความสมจริงทางประวัติศาสตร์มากขึ้นกว่าภาพยนตร์ทุกฉบับที่เคยสร้างกันมาก่อนหน้า ด้วยฝีมือการเขียนบทของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมหาศาลทั้งรายได้และคำวิจารณ์ เป็นปรากฏการณ์สำคัญของวงการหนังไทย

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

เงื่อน

๒๕๕๒ / กำกับโดย ก้องเกียรติ โขมศิริ / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย อารักษ์ อมรศุภศิริ, ฉัตรชัย เปล่งพานิช / ความยาว ๙๖ นาที

หนังแนวสืบสวนสอบสวน ผลงานการเขียนบทของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง เล่าเรื่องราวของคดีฆาตกรรมต่อเนื่องสะเทือนขวัญเมื่อฆาตกรหันศพบ่อยุ่ทุกรายและนำชิ้นส่วนแยกไปทิ้งคนละแห่ง จนตำรวจมืดแปดด้าน แต่ ไท นักโทษชั้นหนึ่งผู้เป็นอดีตมือปืน กลับล่วงรู้ว่ใครคือฆาตกร และเสนอให้ชิน นายตำรวจรุ่นใหญ่ให้อิสระเขาเพื่อนำตัวฆาตกรมาได้ภายใน ๑๕ วัน แลกกับการจับภรรยาของเขาไว้เป็นตัวประกัน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๔ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

มหาสาร

๒๕๔๗ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น, เดอะ ฟิล์ม แพลตอร์รี่ / นำแสดงโดย มหาสมุทร บุญยรักษ์, แสงทอง เกตุอุทอง / ความยาว ๙๔ นาที

หนึ่งในผลงานสำคัญของวงการหนังไทย จากฝีมือการกำกับของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง เล่าเรื่องราวของ ป๊อด หนุ่มบ้านนอกที่เข้ามาทำงานในเมืองกรุงพร้อมกับค่าทำก้อนแปลกประหลาดของยาย วันหนึ่งขณะที่ป๊อดได้งานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย เขาได้พบ จิน พนักงานทำความสะอาดสาว ผู้มีความฝันอยากอ่านหนังสือปกขาวเล่มหนึ่งซึ่งตกจากฟ้าให้ออก จนเกิดเป็นความรักท่ามกลางเรื่องราวประหลาดล้ามากมายที่เขาได้พบเจอในมหานครแห่งนี้

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๖ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

เป็นคู่กับผี

๒๕๔๙ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย ศิรพันธ์ วัฒนจินดา, สุพรรณิพย์ ช่วงรังษี, ทัศนัวรรณ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา / ความยาว ๙๓ นาที

หนังสือของขวัญที่ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ได้แรงบันดาลใจมาจากเรื่องผีของ เหม เวชกร เล่าเรื่องราวของ นวลจัน หญิงสาวผู้อุ้มท้องมาขออาศัยอยู่ที่คุกหาสน์ใหญ่กลางสวนเปลี่ยวเพื่อตามหาสามีที่หายตัวไป โดยมี รัญจวน แม่ม่ายเจ้าของคุกหาสน์ และ สมจิต แม่บ้านใหญ่คอยจับตาดูตลอด ไม่ข้ามนวลจันที่รักก็พบเงื่อนงำบางอย่างเกี่ยวกับสามี รวมทั้งความลับอันน่าสะพรึงกลัวของผู้คนในคุกหาสน์แห่งนี้

รอบฉาย: พุธที่ ๒๐ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๒๖ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

รุ่นพี่

๒๕๕๘ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย เอ็ม เทอร์ตีไนน์ / นำแสดงโดย ญานนิน ภารวิ ไวกุล, พงศกร โตสุวรรณ, คาร่า พลสิทธิ์ / ความยาว ๑๐๗ นาที

ภาพยนตร์เล่าเรื่องราวของ อติดี เด็กสาวชั้น ม.๖ ที่สามารถสัมผัสวิญญาณได้จากการดมกลิ่น กับวิญญาณชายหนุ่มที่เธอเรียกว่า “รุ่นพี่” ที่ได้ร่วมกันสืบคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อ ๕๐ ปีก่อนในวังเก่าของเชื้อพระวงศ์ท่านหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเป็นโรงเรียนที่อติดีเรียนอยู่ในขณะเดียวกันเธอเองก็ต้องค้นหาว่าวิญญาณของรุ่นพี่ผู้นี้คือใคร และตายด้วยสาเหตุอะไร

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

อาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

สิงสู่

๒๕๖๑ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / สร้างโดย Transformation Films / นำแสดงโดย อนันดา เอเวอริงแฮม, ณัฐฐาวิรุฬห์ ทองมี, พลอย ศรนิรันดร์, ทาริกา ธิดาติพย์ / ความยาว ๑๐๓ นาที

ณ สำนักบนเขาที่โดดเดี่ยวห่างไกล คนชุดดำทั้ง ๖ คนมารวมตัวกัน นำโดย นายแม่ หญิงชราผมหงอกซึ่งกำลังทำพิธีกรรมปริศนาบางอย่างกับศพลึกลับอยู่ ความสยองขวัญเริ่มต้นขึ้น พวกเขาหาว่าไม่รู้ว่ามีพิธีกรรมนั้นได้ไปปลุกวิญญาณแปลกหน้าที่ไม่ได้รับเชิญที่พร้อมจะเข้ามาสิงร่างของพวกเขาไปตลอดกาล

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

DCP

เมืองทิพย์ ไทยแฟนตาซี

นิทานพื้นบ้าน คือความบันเทิงที่อยู่คู่คนไทยมาช้านาน จากเรื่องเล่าปากต่อปากพัฒนาเป็นบันทึกที่มีลายลักษณ์อักษร และแผ่ขยายไปในศิลปะแขนงต่าง ๆ ทั้งวรรณคดี ละครนอก หนังตะลุง หมอลำ ลิเก ฯลฯ กระทั่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางจากสื่อสมัยใหม่อย่างภาพยนตร์และละครโทรทัศน์

หนึ่งในลักษณะเด่นของนิทานพื้นบ้านไทย คือการนำเสนอเนื้อหาในแบบที่เรียกว่า “จักร ๆ วงศ์ ๆ” ซึ่งมักมีท้องเรื่องเกิดขึ้นในดินแดนสมมติ หรือที่ปัจจุบันนิยมเรียกกันว่า “เมืองทิพย์” ตัวละครเอกของเรื่องอาจเป็นปฤชุนหรือเจ้าเมืองผู้สูงศักดิ์ที่ต้องพบเจอกับเรื่องอภินิหารหรือสิ่งมหัศจรรย์ต่าง ๆ แม้จะอยู่เหนือจินตนาการและยากที่จะพบได้ในชีวิตจริง แต่องค์ประกอบเหล่านี้ก็ครองความนิยมเรื่อยมา มีแฟนประจำกลุ่มใหญ่ และเป็นรูปแบบเรื่องเล่าที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิดและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ โดยเฉพาะ

“เมืองทิพย์ ไทยแฟนตาซี” เป็นโปรแกรมที่รวบรวมภาพยนตร์ไทยแนวแฟนตาซีโบราณ ซึ่งเป็นตระกูลหนังที่ได้รับอิทธิพลมาจากนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ เหล่านี้ ไกล่เรียงตั้งแต่ ลูกสาวพระอาทิตย์ (๒๕๑๒) หน้า ๑๖ มม. ที่ ส. อาสนจินดา ผู้กำกับประพันธ์เรื่องขึ้นเอง พระลอ (๒๕๑๑) ผลงานที่ โส สวรรธน์ นักร้องเมืองคนสำคัญที่นำวรรณคดี “ลิลิตพระลอ” มาสร้างเป็นภาพยนตร์ ๓๕ มม. มาตรฐานสากล กากี (๒๕๒๓) และ พระรถเมรี (๒๕๒๔) งานกำกับจากวรรณคดีดังโดย ครูเนรมิต ผู้กำกับระดับครูของวงการหนังไทย ปลาบู่ทอง (๒๕๓๗) นิทานพื้นบ้านที่โด่งดังและได้รับการถ่ายทอดเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์มาแล้วหลายฉบับ รวมทั้ง สุดสาคร (๒๕๔๙) ภาพยนตร์ที่สร้างจากตัวละครในวรรณคดีเอกของสุนทรภู่

โปรแกรมนี้อย่างมีผลงานยุคหลังที่มีกลิ่นอายของงานจักร ๆ วงศ์ ๆ ทั้ง ปิ่นใหญ่จอมสลัด (๒๕๕๑) มหาสงครามแห่งการแย่งชิงอำนาจ ซึ่งอ้างอิงจากประวัติศาสตร์ของคาบสมุทรมลายู ไนราห์ (๒๕๖๑) หนังโรแมนติกที่นำการเดินทางข้ามเวลามาสผสมผสานด้วยศิลปะการแสดงพื้นบ้านทางภาคใต้ ปิดท้ายด้วย ขุนแผน พ้าพัน (๒๕๖๒) การตีความวรรณคดี “ขุนช้างขุนแผน” ในมุมมองวัฒนธรรมป๊อปร่วมสมัยที่เคลือบด้วยลักษณะของภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่

พระรถเมรี

๒๕๒๔ / กำกับโดย เนรมิต / สร้างโดย เอเพ็กซ์ ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ทุน หิรัญทรัพย์, สุพรรณิพย์ เนื่องภิรมย์ / ความยาว ๑๒๖ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากวรรณคดีพื้นบ้าน เรื่องนางสิบสองและพระรถเมรี เล่าเรื่องราวตั้งแต่เมื่อพี่น้องสิบสองคนได้เป็นมเหสีของกษัตริย์ก่อนจะถูกกลั่นแกล้งโดยนางยักษ์ให้ถูกจองจำในถ้ำและถูกควักลูกตาออกมา แต่โชคยังดีที่ลูกชายของน้องคนสุดท้ายยังมีชีวิตรอดอยู่ เขาจึงพยายามช่วยเหลือแม่และป้า ๆ แม้จะต้องขัดแย้งกับคนรักของตนก็ตาม

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๑๘ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ปีนผาจอมสลัด

๒๕๕๑ / กำกับโดย นนทรีย์ นิมิบุตร / สร้างโดย สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล, โนวา กรุป / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, จารุณี สุขสวัสดิ์, อนันดา เอเวอร์ริ่งแฮม, ชูพงษ์ ช่างปรุง / ความยาว ๑๑๕ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากประวัติศาสตร์ ในคาบสมุทรลพบุรี เล่าเรื่องของลังกาสุกะ เมืองทำของกษัตริย์รายาฮีเจ้า ซึ่งตกเป็นเป้าหมายการยึดครองของโจรสลัดนำโดย เจ้าชายราไว และ อีกาดำ สมุนจอมเวทย์ แม้รายาฮีเจ้าจะมีพระรัง นักรบผู้กล้าคอยช่วยเหลือและมีกองทัพพันธมิตรของพระเจ้าปาหังอยู่ในมือ แต่ก็ต่อต้านได้เพียงชั่วคราว จะมีก็แต่ ปารี หนุ่มชาวเลผู้มีวิชาดุหล่าเท่านั้นที่จะช่วยนำมหาปิ่นใหญ่ซึ่งจมอยู่ก้นบึงมหาสมุทรมากำหนดชัยชนะครั้งนี้ได้

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๑๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

กากี

๒๕๒๓ / กำกับโดย เนรมิต / สร้างโดย ไซโยภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, ฑูณ ทิรัญทรัพย์, อำภา ภูษิต / ความยาว ๑๐๑ นาที

จากวรรณคดีเรื่องชื่อเป็นภาพยนตร์ที่เต็มไปด้วยจินตนาการเล่าถึงเสน่ห์ความงามของนางกากี ที่ทำให้นางเป็นที่หมายปองของชายหนุ่มที่ได้พบเธอ จนเกิดศึกชิงนางและลูกกลามไปถึงการก่อสงครามสุดท้ายเสน่ห์ของนางก็ย้อนกลับมาทำร้ายนางเอง

รอบฉาย: อังคารที่ ๔ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

พระลอ

๒๕๑๑ / กำกับโดย โฉม สุวรรณทัต / สร้างโดย สุริยะเทพภาพยนตร์ / นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชา, เพชรา เชาวราษฎร์ / ความยาว ๑๒๖ นาที

ผลงานภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากวรรณคดีเรื่องเอก ว่าด้วยเรื่องราวของ พระลอ ดิลกราช โอรสกษัตริย์แห่งเมืองแมนสรวงผู้ได้รับการรำลือไปทั่วสารทิศในเรื่องรูปโฉมอันงดงาม วันหนึ่งพระลอได้ฟังคำพรรณนาถึงความงามของ พระเพื่อนและพระแพง สองพี่น้องเจ้าหญิงแห่งเมืองสรอง พระลอจึงออกเดินทางมุ่งหน้าตามหาเจ้าหญิงเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่โศกนาฏกรรมความรักครั้งยิ่งใหญ่ที่กลายเป็นตำนาน

รอบฉาย: อังคารที่ ๔ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ปลาบู่ทอง

๒๕๓๗ / กำกับโดย สิทธิชัย พัฒนคำเกิง / สร้างโดย กรู๊ฟโฟร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, ขวัญภิรมย์ หลิน, เกรียง ไกรมาก, นวพร อินทรวิมล / ความยาว ๘๘ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากนิทานพื้นบ้านเรื่องดังของไทย ในปี พ.ศ. เดียวกับที่นิทานเรื่องนี้ได้รับการสร้างเป็นละครโทรทัศน์ที่โด่งดังอย่างมาก เล่าเรื่องราวของหญิงสาวที่ถูกสามีนับดาโลทสะผลักให้จมน้ำตาย ก่อนที่เธอจะเกิดใหม่เป็นปลาบู่ และคอยว่ายมาที่หน้าน้ำเพื่อพบกับลูกสาวผู้อาภัพที่ถูกแม่เลี้ยงและพี่ ๆ คอยรังแกอยู่เสมอ

รอบฉาย: พุธที่ ๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
ศุกร์ที่ ๒๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

สุดสาคร

๒๕๔๙ / กำกับโดย ไกรสร บุณยสิงห์ / สร้างโดย โมโนฟิล์ม / นำแสดงโดย ชาลี ไตรรัตน์, สุรัช แสงอากาศ, วรวิทย์ แก้วเพชร, สุเชาว์ พงษ์วิไล / ความยาว ๘๖ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากวรรณคดีเอกของสุนทรภู่ เล่าเรื่องราวการผจญภัยของ สุดสาคร กับ ม้านิลมังกร ที่เดินทางตามหาพระอภัยมณี ผู้เป็นพ่อ ขณะที่ฝ่ายพระอภัยมณีเกิดอุบัติเหตุเรืออับปางลงกลางทะเล จนถูก อุศเรน จับไว้เป็นตัวประกันในการทำศึกกับศรีสุวรรณ เจ้าเมืองรมจักรผู้เป็นน้องของพระอภัยมณี

รอบฉาย: พุธที่ ๖ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
อังคารที่ ๑๘ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ลูกสาวพระอาทิตย์

๒๕๑๒ / กำกับโดย ส. อาสนจินดา / สร้างโดย ส. อาสนจินดาภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, เพชรา เชาวราษฎร์ / ความยาว ๑๔๗ นาที

ศึกชิงราชบัลลังก์จากภายในและภายนอกราชวงศ์สุริยา ทำให้องค์จักรินทรและพระนางอุษาเทวี ผู้ครองนครพร้อมด้วยธิดาสุเรียน้อย ต้องพลัดพรากจากกัน บัลลังก์จึงตกเป็นของจอมวายร้ายฮราแฉ แต่การจะได้ครองบัลลังก์อย่างสมบูรณ์นั้นต้องอาศัยสร้อยสุริยาสมบัติอันทรงพลานุภาพของราชวงศ์ที่ห้อยอยู่บนคอของสุเรียน้อย ซึ่งถ้าใครคิดประสังครายต่อเธอจักต้องถูกเผาด้วยแรงแห่งแสงอาทิตย์

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๗ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ขุนแผน ฟ้าฟื้น

DCP

๒๕๖๒ / กำกับโดย ก้องเกียรติ ไข่มุนี / สร้างโดย เอ็ม พิคเจอร์ส / นำแสดงโดย มาริโอ้ เมาเร่อ, ณัฏฐพงษ์ ติญโรจน์, ยงวีร์ งามเกษม / ความยาว ๑๔๐ นาที

แก้ว เด็กหนุ่มสุพรรณบุรีที่จดจำเรื่องราวของตัวเองไม่ได้ เขาออกเดินทางตามหาความจริงจ๋าว่าเขาเป็นใครและเป็นลูกของใคร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องผจญภัยไปกับแก๊งเพื่อนสุดฮา โดยมีวิชาคาถาอาคมที่ร่ำเรียนมาคอยช่วยเหลือเพื่อกำจัดอุปสรรคที่ขวางกั้น

รอบฉาย: พุธที่ ๑๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
เสาร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

โนราห์

๒๕๖๑ / กำกับโดย เอกชัย ศรีวิชัย / สร้างโดย เอ็ม พิคเจอร์ส, แม่ เรียงฟิล์ม, DJ Vision / นำแสดง โดย เอกชัย ศรีวิชัย, แองเจลินา โพรมมิ่งไต้, ไพศาล ขุนหนู / ความยาว ๑๐๐ นาที

นอร์ราสาวลูกครึ่งออกเดินทางตามพ่อแม่ มาทำธุรกิจที่จังหวัดพัทลุง แต่ระหว่างที่เธอสัมผัสกับความสวยงามตามธรรมชาติอยู่นั้น เธอกลับได้เจอกับเรื่องราวประหลาดที่ทำให้เธอข้ามมิติกาลเวลาไปยังอดีต และได้พบกับ สิงห์ ราชหนุ่มรูปงามพร้อมเรื่องราวสุดอัศจรรย์ของตำนานโนราห์ ที่ทำให้คน ๒ ภพมาบรรจบพบกันผ่านการผจญภัยและเหตุการณ์ต่าง ๆ จนเกิดเป็นความผูกพัน และกลายเป็นความรักที่เป็นตำนาน

รอบฉาย: สุรินทร์ ๑๔ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

เสาร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ดูหนังคลาสสิกกับ ม.ล.วราภา เกษมศรี

ร่วมชมหนังคลาสสิกกับ ม.ล.วราภา เกษมศรี ครูโรงเรียนทางเลือก ผู้อยู่เบื้องหลังหนังไทยเรื่องสำคัญ ที่จะมาชวนผู้ชมร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองต่อโลกและชีวิตหลังชมภาพยนตร์

รอบฉาย: สุรินทร์ ๒๘ พฤษภาคม เวลา ๑๔.๐๐ น.

รำลึก ไพโรจน์ ใจสิงห์

โปรแกรมรำลึกถึง ไพโรจน์ ใจสิงห์ นักแสดงอาวุโสผู้จากไปเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ทั้งผลงานการเป็นพระเอกเดี่ยวใน *ครูผีผีสิง* (๒๕๑๖) บทบาทครูพลซึ่งพ้องพานกับอาชีพก่อนเข้าวงการใน *คู่หู* (๒๕๑๗) จากการกำกับของ เป๊ยก โปสเตอร์ ผู้ชักนำเขาเข้าสู่โลกภาพยนตร์ รวมไปถึง *เสาร์ 5* (๒๕๑๙) หนึ่งในหนังบูมรวมดารายาวที่เขาร่วมแสดงและมีชื่อเสียงมากที่สุดเรื่องหนึ่ง ปิดท้ายด้วย *191 ½ มือปราบทราบแล้วป่วน Crazy Cops* (๒๕๔๖) ผลงานในยุคหลังที่สะท้อนให้เห็นฝีมือการแสดงที่ไม่เคยตกและการยืนระยะในวงการมาได้อย่างยาวนาน

เสาร์ 5

๒๕๑๙ / กำกับโดย วินิจ กักติวิจิตร / สร้างโดย บางกอกการภาพยนตร์ / นำแสดงโดย กรุง ศรีวิไล, สรพงศ์ ชาตรี, ไพโรจน์ ใจสิงห์, ทัศนัวรรณ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา / ความยาว ๑๐๓ นาที

เมื่อประเทศไทยถูกกลุ่มก่อการร้ายจาร์ก้าบุกยึดจังหวัดทางตอนเหนือเป็นฐานที่มั่นเพื่อเรียกเงินจำนวนมหาศาลแลกกับการหยุดยิงขีปนาวุธมาที่กรุงเทพฯ ทางกรจึงมอบหมายให้หน่วยรบพิเศษเสาร์ ๕ เสียชีวิตแทรกซึมเข้าไปในรังของจาร์ก้า รวมทั้งตามหา พันตำรวจโท เดิมพงษ์ กับ ร้อยตรีหญิง ดวงกมล สองสายลับที่หายไปจากภารกิจ

รอบฉาย: อังคารที่ ๑ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

สุรินทร์ ๑๘ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

คู่หู

๒๕๑๗ / กำกับโดย เป๊ยก โปสเตอร์ / สร้างโดย เป๊ยกโปสเตอร์ฟิล์ม / นำแสดงโดย ไพโรจน์ ใจสิงห์, ศันสนีย์ วัฒนาบุญ, อุเทน บุญยงค์, ดวงใจ หทัยกาญจน์ / ความยาว ๑๐๕ นาที

ครูพลหนุ่มถูกไล่ล่าจากกลุ่มนักเลงโดยที่เขาไม่รู้สาเหตุ ระหว่างหนีการตามล่าเขาได้ผูกมิตรกับชายหนุ่มตาบอดที่ช่วยให้เขาสามารถหนีจากกลุ่มนักเลงได้ จนกลายเป็นจุดเริ่มต้นของมิตรภาพระหว่างชายหนุ่มทั้งสองที่ต้องช่วยกันจัดการกับกลุ่มนักเลงที่ตามรังควาญไม่สิ้นสุด

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๕ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๑๕ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

191 ½ มือปราบทราบแล้วป่วน Crazy Cops E

(Thailand / 2003 / 100 min)

๒๕๔๖ / กำกับโดย บุญส่ง นาครุ / สร้างโดย ซีเอ็ม ฟิล์ม / นำแสดงโดย ไพโรจน์ ใจสิงห์, ดนัย สมุทรโคจร, วิฑิตนันท์ โรจนพานิช / ความยาว ๑๐๐ นาที

เรื่องราวของตำรวจสายตรง 191 ที่แตกต่างกันสุดขีด เมื่อคนหนึ่งเป็นนายร้อยตำรวจไฟแรง กับอีกคนเป็นจำแ่ง ๆ ที่กำลังจะหมดไฟ ความต่างและทริคของทั้งคู่ก่อให้เกิดความวุ่นวาย จนนำไปให้พวกเขาพบกับนักข่าวสาวอาชญากรรมหน้าใหม่ ที่กลายเป็นทั้งตัวป่วนและตัวกลางประสานความขัดแย้งของทั้งสองโดยไม่รู้ตัว

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๕ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 5 Jun / 15.30

พฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 17 Jun / 13.00

ดรุณผีสิง

๒๕๑๖ / กำกับโดย เกรียงศักดิ์ อุทกษณะ / สร้างโดย เชียงคำภาพยนตร์ / นำแสดงโดย ไพโรจน์ ใจสิงห์, สุทิศา พัฒนาสุข / ความยาว ๑๔๓ นาที

ด้วยทรัพย์สินมรดกอันมหาศาลของ อัครเดชา และ อิมใจ ผู้เป็นภรรยา ทำให้ เอบิจิต น้องสาวของอิมใจคิดแผนร้ายหมายให้ อรรถย ลูกสาวตนได้ตกแต่งงานกับ ออด ลูกชายของทั้งคู่ แต่ออดกลับมีคนรักอยู่แล้วคือ ศจี เอบิจิตจึงหาวิธีกำจัดเธอด้วยการทำให้เขาใจผิดกับออดจนเธอคิดสั้นฆ่าตัวตาย แต่ศจีกลับกลายเป็นวิญญาณเร่ร่อนคอยหาทางแก้แค้นเอบิจิตที่เป็นต้นเหตุ ทำให้เธอต้องจบชีวิต

รอบฉาย: พุธที่ ๙ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๒๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

รำลึก กิตติ ดัสกร

กิตติ ดัสกร นับเป็นคาราที่แฟนหนังไทยยุคหนึ่งรู้จักและคุ้นหน้าเป็นอย่างดีจากบทบาทดาวร้ายที่เขาได้รับในภาพยนตร์หลายต่อหลายเรื่อง เนื่องในวาระการจากไปเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา หอภาพยนตร์ขอย้อนรำลึกถึงด้วยผลงานยุคแรกที่ทำให้เขาเป็นที่รู้จักของประชาชน ทั้ง *เทวดาเดินดิน* (๒๕๑๙) ของ หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล ผู้นำพาเข้าสู่วงการการแสดง และ *แผลเก่า* (๒๕๒๐) ผลงานอมตะของ เชิด ทรงศรี ที่เขาได้สร้างสีสันจนเป็นที่น่าจดจำ

เทวดาเดินดิน

๒๕๑๙ / กำกับโดย ม.จ.ชาตรีเฉลิม ยุคล / สร้างโดย พร้อมมิตรภาพยนตร์, ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, วิยะดา อุมารินทร์, ต่อลาภ กำพูศิริ, กิตติ ดัสกร / ความยาว ๑๓๐ นาที

เรื่องราวของกลุ่มวัยรุ่นที่ทำงานเถื่อนเริ่มจากขมยาเสพติด ขโมยของ ปล้นร้านทอง ขโมยรถ และฆ่าคน พวกเขาใช้ชีวิตอย่างอิสระและไม่เกรงกลัวกฎหมายจนได้รับฉายาว่า “เทวดาเดินดิน” แต่ก็ถูกตำรวจตามล่าจนต้องหนีลงใต้

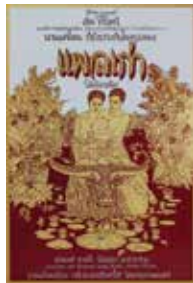
รอบฉาย: พลุหีสบตีที่ ๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
อังคารที่ ๒๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

แผลเก่า The Scar E

(Thailand / 1977 / 132 min)

๒๕๒๐ / กำกับโดย เชิด ทรงศรี / สร้างโดย เชิดชัยภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, นันทนา เงากระจ่าง / ความยาว ๑๓๒ นาที

ภาพยนตร์ระดับปรากฏการณ์ที่สร้างจากรวมกรรมชิ้นหนึ่งของไม้ เมืองเดิม ซึ่งหอภาพยนตร์บูรณะขึ้นใหม่จากฟิล์มในการอนุรักษ์ เล่าเรื่องราวโศกนาฏกรรมของขวัญและเรียม คู่รักแห่งท้องทุ่งบางกะปิที่สาบานกับเจ้าพ่อไทรว่าจะซื่อสัตย์ต่อกัน แต่พ่อของเรียมกลับกีดกันด้วยการขายเรียมให้ไปอยู่กับขุนนายทองคำที่บางกอก เมื่อเรียมกลับมาเยี่ยมบ้านขวัญก็พบว่าเธอสูงส่งจนไม่เหมือนเรียมคนเดิมอีกต่อไป

รอบฉาย: พลุหีสบตีที่ ๓ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 3 Jun / 15.30
พลุหีสบตีที่ ๒๔ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 24 Jun / 13.00

ชุดภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อโดยสำนักข่าวสารอเมริกัน

เด็กกับผี

แผ่นดินของเขา

เงาสงครามเย็น: ฝึคมมวินิสต์

“เงาสงครามเย็น” เป็นซีรีส์โปรแกรมภาพยนตร์ว่าด้วยอิทธิพลของสงครามเย็นที่เคยก่อผลสะท้อนสำคัญต่อสังคมไทย โดยในเดือนมิถุนายนนี้จะชี้ให้เห็นถึงภาพของ “ฝึคมมวินิสต์” ว่าถูกสร้างขึ้นมาหลอกหลอนประชาชนผ่านภาพยนตร์ไทยในรูปแบบใดและมีสถานะอย่างไรเมื่อสงครามเย็นนั้นได้มอดดับลง

โปรแกรมเริ่มต้นที่ช่วงทศวรรษ ๒๕๐๐ ซึ่งสงครามจิตวิทยาที่สหรัฐอเมริกาปูทางมาหลายปีเริ่มทำงานจน “ฝึคมมวินิสต์” ปรากฏรูปร่างชัดเจน โดยจะเห็นได้จาก “ชุดภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อของสำนักข่าวสารอเมริกัน” รวมไปถึงหนังของคนทำหนังไทยเองอย่าง *แผ่นดินของใคร* (๒๕๐๒) ซึ่งแสดงภาพการสู้รบกับกองกำลังคอมมิวนิสต์ที่ชายแดนกัมพูชา โดยมีปราสาทพระวิหารเป็นฉากหลัง และ *คนเหนือคน* (๒๕๑๐) หนังรวมดาราชวัญใจประชาชนและได้รับการสนับสนุนจากสี่เหล่าทัพ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการขยายภาพคอมมิวนิสต์ให้ใหญ่โตจนเป็นองค์กรก่อการร้ายข้ามชาติ

กระบวนการสร้าง “ฝึคมมวินิสต์” รุนแรงไปสู่จุดสูงสุดเมื่อกลายเป็น “ใบอนุญาตฆ่าคน” อย่างโหดเหี้ยมในเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ พร้อม ๆ กับการเกิดขึ้นของหนังด้านคอมมิวนิสต์จำนวนมาก ในโปรแกรมนี้นี้มีทั้ง *เสาร์ 5** (๒๕๑๙) หนังที่รวมพระเอกมาปราบคอมมิวนิสต์ และชุดหนัง “หลัง ๖ ตุลา” ในปี ๒๕๒๐ ทั้ง *หนักแผ่นดิน* ที่กลายเป็นภาพแทนอุดมการณ์รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อย่างถึงรากแก่นยอด ซึ่งพาดพิงถึงกรณี ๖ ตุลาโดยตรง และ *สิ่งหล่อหลอม* ที่ต่อยอดภาพความเลวร้ายของคอมมิวนิสต์ในแบบฉบับดอกคิน กัญญามาลย์ นอกเหนือจากหนังบู๊ในโปรแกรมยังมี *ไม่แดง* หนังเสียดสีคอมมิวนิสต์ในระดับปรัชญา ซึ่งสร้างจากนิยายของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และออกฉายปลายปี ๒๕๒๒ ก่อนหน้าที่สงครามคอมมิวนิสต์ในไทยจะยุติลงได้ไม่นาน ปิดท้ายด้วยภาพยนตร์ในยุคหลังสงครามเย็นอย่าง *ฟ้าใส ใจขึ้นบาน* (๒๕๕๒) ซึ่งฝึคมมวินิสต์ได้เสื่อมฤทธิ์ลง จนถูกสร้างออกมาในเชิงตลกขบขัน และ *ลุงบุญมีระลึกชาติ* (๒๕๕๓) หนังที่แสดงให้เห็นถึงฝึคมมวินิสต์ในด้านกลับ ด้านที่เป็นผีซึ่งหลอกหลอนความทรงจำของอดีตทหารที่เคยฆ่าคอมมิวนิสต์เอง

*เรื่องย่อและรอบฉายของ *เสาร์ 5* รวมอยู่ในโปรแกรมรำลึกไฟโรจน์ใจสิงห์

หนักแผ่นดิน

๒๕๒๐ / กำกับโดย สมบัติ เมทะนี / สร้างโดย สยามพัฒนาฟิล์ม / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, นัยนา ชีวานันท์, ทศนัฏฐ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา, ครรชิต ชวัญประชา / ความยาว ๑๓๑ นาที

กลุ่มลูกเสือชาวบ้านวังหินถูกลอบยิงจากกลุ่มผู้ก่อการร้าย ขณะเดินทางกลับจากการอบรม ส่งผลให้ ขวาน หัวหน้านักเลงเสียชีวิต ก่อนตายเขาได้ฝากให้ลูกบ้านร่วมต่อสู้เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่โชคชะตากลับนำพาให้ ชาติ หนึ่งในสมาชิกต้องกลายเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ และกลับมาเผยแพร่ลัทธิยังบ้านเกิดของตน ไท ซึ่งเป็นอดีตเพื่อนลูกเสือชาวบ้านจึงลุกขึ้นมาเป็นแกนนำต่อต้าน

รอบฉาย: อังคารที่ ๑ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๑๖ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

เก้ายอด

๒๕๒๐ / กำกับโดย สุพรรณ
พราหมณ์พันธุ์ / สร้างโดย หจก.
ร่วมใจฟิล์ม / นำแสดงโดย เผ่าพันธุ์
พงษ์นที, พิศมัย วิไลศักดิ์, อนันต์
สัมมาทรัพย์, เมตตา รุ่งรัตน์ /
ความยาว ๑๒๐ นาที

องค์กรเก้ายอด องค์กรก่อการร้ายที่มีเครือข่ายทั่วโลกกำลัง
วางแผนก่อวินาศกรรมในเมืองไทย โดยตั้งศูนย์ฝึกฝนสุดยอดมือสังหาร
อยู่ภายในประเทศ และมีแผนการใหญ่กำจัดรัฐมนตรีกลาโหมของไทย
แต่แผนการนี้กลับถูกขัดขวางด้วย ธง มือสังหารของเก้ายอดที่หลบหนี
ออกมาได้ เพราะรัฐมนตรีคนนั้นคือพ่อแท้ ๆ ของเขาเอง

รอบฉาย: พุธที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๑๖ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ไฟแดง

๒๕๒๒ / กำกับโดย เฟมพลเซอรูม / สร้างโดย ไฟว์สตาร์
โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สรพงศ์ ชาตรี, ผศ.สุพล
วิรุฬห์รักษ์, ลลนา สุลาวัลย์ / ความยาว ๑๒๒ นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงจากนิยายเรื่องดังของ
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เรื่องราวของ สมภารกร่าง
เจ้าอาวาสวัดไฟแดง กับ แก้วน แก่นกำจร สหายหนุ่มจากบ้านไผ่ตัน
ผู้ยึดมั่นในลัทธิคอมมิวนิสต์ ทั้งคู่จึงปะทะคารมกันอยู่เสมอ แต่เมื่อ
มีนายทุนและผู้อ้างตนวิเศษในพื้นที่แห่งนี้ พวกเขาจึงต้องร่วมมือกัน
ผลักดันความไม่เป็นธรรมและความเชื่ออันไร้เหตุผลให้ออกไปจาก
หมู่บ้านไฟแดงและไผ่ตัน

รอบฉาย: พุธที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

อังคารที่ ๘ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

โปรแกรมพิเศษ วันกำเนิดภาพยนตร์ในสยาม

Lumière! E

(France / 2016 / 90 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Thierry Frémaux / สร้าง
โดย Sorties d'Usine Productions, Centre
National du Cinéma et de L'image Animée,
Institut Lumière / ความยาว ๙๐ นาที (ภาษา
ฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษและไทย)

สารคดีที่เล่าเรื่องราวการเผยแพร่
ประดิษฐ์กรรมและภาพยนตร์ออกไปทั่วโลกของพี่น้องลูมิเอร์แห่ง
ฝรั่งเศส ผ่านภาพยนตร์ขนาดสั้นบรรยายเรื่องราว ค.ศ. ๑๘๙๕-
๑๙๐๕ ของบริษัทลูมิเอร์ ไม่เพียงแต่เป็นผู้ให้กำเนิดภาพยนตร์โลก
การเดินทางของภาพยนตร์ที่พวกเขาผลิตขึ้นยังได้กลายเป็นจุดเริ่มต้น
ของภาพยนตร์ในหลายประเทศ

รอบฉาย: พุธที่ ๑๐ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 10 Jun / 13.00

ชุดภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อ โดยสำนักข่าวสารอเมริกัน

สำนักข่าวสารอเมริกัน หรือ USIS (United States Information
Service) เป็นหน่วยงานย่อยที่สหรัฐอเมริกาจัดตั้งขึ้นในประเทศต่าง ๆ
ช่วงสงครามเย็น โดยมีจุดประสงค์สำคัญคือเพื่อเผยแพร่อุดมการณ์
ทางการเมืองและต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะ
สื่อภาพยนตร์

ภาพยนตร์ในชุดนี้ หอภาพยนตร์ได้นำภาพยนตร์การ์ตูน
๒ เรื่องของสำนักข่าวสารอเมริกัน ซึ่งสร้างสรรค์โดย ปยุต เงากระจ่าง
ผู้บุกเบิกงานแอนิเมชันของไทย และหอภาพยนตร์เพิ่งค้นพบฉบับที่มี
คุณภาพสมบูรณ์ในหอจดหมายเหตุแห่งชาติสหรัฐอเมริกา มาจัดฉาย

ร่วมกับ แผ่นดินของเรา หนึ่งในภาพยนตร์แบบดำเนิน

เรื่องต่อต้านคอมมิวนิสต์ ลักษณะเดียวกับ ไฟเย็น

(๒๕๐๘) ซึ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายและได้รับการ

เผยแพร่อยู่ในห้องยู่หอภาพยนตร์

หนุมานเพชฌัญญ์ ครึ่งใหม่

๒๕๐๑ / กำกับโดย ปยุต เงากระจ่าง / ความยาว ๑๔ นาที

ภาพยนตร์การ์ตูนที่สำนักข่าวสารอเมริกันสนับสนุนเงินและ
เทคโนโลยีให้ ปยุต เงากระจ่าง ผลิตขึ้น จนกลายเป็นผลงานเรื่องแรก
ของตัวเองที่เขาเห็นว่าทำได้ตามมาตรฐานสากล เล่าเรื่องของ หนุมาน
ตัวแทนค่ายเสรีประชาธิปไตยซึ่งเต็มไปด้วยความสุขและแสนยานุภาพ
ทางอาวุธ กับ ทศกัณฐ์ ผู้นำลัทธิคอมมิวนิสต์ที่มอมเมาและกวาดต้อน
ประชากรลิงให้ทำงานหนักเพื่อความสุขสบายของเหล่ายักษ์

เด็กกับหมี

๒๕๐๒ / กำกับโดย ปยุต เงากระจ่าง / ความยาว ๑๔ นาที (ภาษาอังกฤษ
คำบรรยายไทย)

ภาพยนตร์การ์ตูนที่สร้างเพื่อให้ประชาชนเข้าใจถึงการ
รวมตัวของประเทศสมาชิกในองค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.) หรือ SEATO ซึ่งก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๙๘
เพื่อป้องกันการรุกรานของคอมมิวนิสต์ โดยเล่าผ่านภาพของเด็ก
นานาชาติของสมาชิก SEATO ทั้ง ๘ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส
นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ไทย อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ที่
ร่วมกันสู้กับหมิวัวโลกที่ออกอาละวาดกินเด็กชาติต่าง ๆ

แผ่นดินของเรา

๒๕๑๐ / กำกับโดย ป. พิมล / นำแสดงโดย วิน วิษณุรักษ์ / ความยาว ๑๐๐
นาที

ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มคอมมิวนิสต์ “พรรคชาวนา
กู้ชาติ” ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ขาดแคลนอาวุธและเงินจน
ตัดสินใจปล้นหมู่บ้านโนนจำปา และได้ยิงกำนันเสียชีวิต เมื่อ ฌรงค์
ลูกชายของกำนัน ได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันคนใหม่ เขาจึงประกาศ
อุดมการณ์ปกป้องชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งแก้แค้น
ให้กับพ่อของตน และได้ส่งชายหนุ่มจำนวนหนึ่งไปฝึกอาวุธที่อำเภอ
เพื่อเป็นกองกำลังป้องกันหมู่บ้าน

รอบฉาย: อังคารที่ ๘ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ฟ้าใส ใจชื่นบาน

๒๕๕๒ / กำกับโดย เกริกชัย ใจมั่น, นภาพร พูลเจริญ / สร้างโดย บิ๊กวอร์เนอร์ / นำแสดงโดย พิษณุ วัชรจิตพันธ์, รมฉัตร ชำศิริ, สุรสิทธิ์ เอี่ยมโอภาสวงศ์, ค่อม ขวนชื่น, ฝนดี จรรย์ธนากร / ความยาว ๘๘ นาที

เรื่องราวของ เม็ดทราย หญิงสาวที่ได้รับ

ผลกระทบจากเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ จน

ตัดสินใจเข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์เพื่อแสวงหาและสร้างสังคมในอุดมคติ แต่ที่นั่นเธอกลับพบกับ ก้อง จอบ คิด และเสียม สีสหายที่ร่วมกันสร้างความสนุกสนานปั่นป่วน และสั่นคลอนแนวทางการปฏิวัติอันตึงเครียดด้วยความตลก

รอบฉาย: พุธที่ ๙ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

อังคารที่ ๑๕ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

คนเหนือคน

๒๕๑๐ / กำกับโดย วิจิตร คุณาวุฒิ / สร้างโดย สหการภาพยนตร์ไทย / นำแสดงโดย มิตร ชัยบัญชา, สมบัติ เมทะนี, โสกา สถาพร, มิสออดเรย์ ชิง / ความยาว ๑๓๓ นาที

ภาพยนตร์แอ็กชันเรื่องยิ่งใหญ่ที่เล่าเรื่องราวขององค์กรด็อกจิก ซึ่งมาตั้งสาขาในไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหวังทำลายประเทศทางการไทยจึงส่ง พันตำรวจตรี พิเชษฐ์ มาดูแลคดีร่วมกับ ร้อยตำรวจตรีหญิง ชิงชิง ตำรวจลับพิเศษแห่งภาคตะวันออกไกล แต่เขากลับจนถูกจับได้ระหว่างการต่อสู้ ร้อยตำรวจเอก สมบัติ เมทะนี จึงต้องเข้าไปแทรกซึมในองค์กรเพื่อพาตัวพี่ชายออกมา

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๑ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๒๙ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

ลูกบุญมีระลึกชาติ

Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives

(Thailand / 2010 / 108 min)

๒๕๕๓ / กำกับโดย อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล / สร้างโดย Illuminations Films, Kick the Machine Films, Illuminations Films Past Lives, Anna Sanders Films, The Match Factory, GFF Film-und Fernsehproduktion KG, Eddie Saeta SA / นำแสดงโดย ธนภัทร สายเสมา, เจนจิรา จันทรสุตา, ศักดิ์ดา แก้วบัวดี / ความยาว ๑๐๘ นาที

ภาพยนตร์ไทยที่ชนะเลิศรางวัลปาล์มทองคำจากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ เล่าเรื่องราวการระลึกชาติของ บุญมี ชายซึ่งป่วยเป็นโรคไตวายเรื้อรัง และเชื่อว่าอาจเป็นกรรมเก่าที่เขาเคยฆ่าสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์หลายราย ขณะเดียวกันวิญญาณของภรรยาได้กลับมาดูแลเขาในช่วงท้ายของชีวิต รวมทั้งลูกชายที่หายสาบสูญไปนานก็หวนออกมาจากป่าในสภาพคล้ายลิง

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 12 Jun / 13.00

พฤหัสบดีที่ ๒๔ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 24 Jun / 15.30

แผ่นดินของใคร

๒๕๐๒ / กำกับโดย ปริญญา ลีละสร / สร้างโดย สุวรรณสิงห์ฟิล์ม / นำแสดงโดย ทักษิณ แจ่มผล, แมน ธีระพล, วิไลวรรณ วัฒนพานิช / ความยาว ๘๘ นาที

เมื่อเกิดเหตุไม่สงบบริเวณชายแดน

ไทย-กัมพูชา เมลและขุน จึงถูกทางการส่งมาเป็นสายลับเพื่อปราบแผนก่อการร้ายบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา โดยมีอูมา หญิงสาวที่เข้าร่วมขบวนการติดตามไปด้วย ที่นั่นพวกเขาได้พบกับเจ้าหลวง ผู้ก่อการร้าย และ นายใหญ่ พ่อค้าไม้เถื่อนซึ่งเป็นหัวหน้าโจร และเป็นลุงของ ประพิน หญิงสาวที่ขุนตกหลุมรัก

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๓๐ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

สิงห์ล่าอ้อย

๒๕๒๐ / กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ / สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, มยุรา ธนะบุตร / ความยาว ๑๒๕ นาที

เอกบติ ได้รับมรดกโดยมีข้อแม้ว่าต้อง

ไปเป็นตำรวจตระเวนชายแดน และแต่งงานกับคน

ที่เจ้าคุณพ่อหมั้นหมายไว้ให้ เขายอมทำตามและได้พบรักกับ นนทิลูกสาวของแม่ครูเจ้าของโรงเรียนชนบท ซึ่งก็คือคนที่เจ้าคุณพ่อหมั้นหมายไว้นั่นเอง แต่พวกโจรเถื่อนกับสหายคอมมิวนิสต์กลับบุกมาจับแม่ครูไปเรียกค่าไถ่และเผาโรงเรียนทั้งเอกบติจึงรวบรวมความกล้าที่มีกำลังพลบุกไปช่วยแม่ครูกลับมา

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

อังคารที่ ๒๙ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

ภาพยนตร์เยอรมัน

สนับสนุนโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย

3 Tage in Quiberon (3 Days in Quiberon)

(Germany, Austria, France / 2018 / 115 min)

๒๕๖๑ / กำกับโดย Emily Atef / นำแสดงโดย Marie Bäumer, Birgit Minichmayr, Charly Hübner / ความยาว ๑๑๕ นาที / ภาษาเยอรมันและฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ

ภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดช่วงบั้นปลายชีวิตขณะเข้ารับการบำบัดปัญหาทางสุขภาพจิตของ โรมี ชไนเดอร์ นักแสดงหญิงชื่อดังชาวเยอรมันเชื้อสายออสเตรีย เธอแทบไม่เปิดเผยปัญหาชีวิตต่อสาธารณชนมาก่อน จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๙๘๑ ที่เธอได้ให้สัมภาษณ์ถึงปัญหาดังกล่าวกับนิตยสาร Stern

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 2 May / 15.30

พฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 13 May / 13.00

Yella E

(Germany / 2007 / 89 min)

๒๕๒๒ / กำกับโดย Christian Petzold / นำแสดงโดย Nina Hoss, Devid Striesow, Hinnerk Schönemann / ความยาว ๘๙ นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์ที่ส่งให้ นินา ฮอสส์ คว่ำ

รางวัลนักแสดงหญิงยอดเยี่ยมจากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเบอร์ลิน ครั้งที่ ๕๗ เล่าเรื่องราวของ เยลลา หญิงสาวจากเยอรมนี ฝั่งตะวันออก ผู้หนีสามีเก่าอารมณ์ร้ายไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่ฝั่งตะวันตก แต่ยังมีหลาย ๆ สิ่งจากอดีตที่มองเห็นและมองไม่เห็นคอยตามรังควานเธออยู่

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๖ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 6 Jun / 15.30
พฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 17 Jun / 15.30

ภาพยนตร์สเปน

สนับสนุนโดย

สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย

¡Ay, Carmela! E

(Spain, Italy / 1990 / 102 min)

๒๕๓๓ / กำกับโดย Carlos Saura / นำแสดงโดย Carmen Maura, Andrés Pajares, Gabino Diego / ความยาว ๑๐๒ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

พอลลีโนและคาร์เมลา สองสามีภรรยา นักแสดงละครเร่ผู้นิยมฝ่ายสาธารณรัฐ ต้องออกตระเวนแสดงไปยังที่ต่าง ๆ ช่วงสงครามกลางเมืองในสเปน วันหนึ่งผู้ช่วยของพวกเขาซึ่งหุนหวกและเป็นใบ้ เกิดหลงเข้าไปในเขตฝ่ายชาตินิยมจนถูกจับได้ ทั้งคู่จึงจำต้องแสดงละครล้อเลียนฝ่ายสาธารณรัฐเพื่อแลกกับอิสรภาพ ตามคำสั่งของผู้บัญชาการชาวอิตาเลียนผู้ชื่นชอบละครเป็นชีวิตจิตใจ

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 2 May / 13.00
พฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 20 May / 13.00

El mar nos mira de lejos (The Sea Stares at Us from Afar) E

(Spain, Netherlands / 2017 / 93 min)

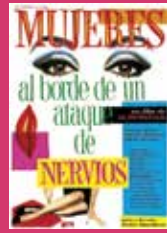
๒๕๖๐ / กำกับโดย Manuel Muñoz Rivas / ความยาว ๙๐ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์สารคดีแนวทดลองที่บันทึกภาพคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวใน Doñana National Park เขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลตอนใต้ของสเปน สถานที่ที่เคยเป็นพื้นที่อันรุ่งเรืองของเผ่าพันธุ์ดั้งเดิมมาก่อน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๖ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 6 Jun / 13.00
พุธที่ ๒๓ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 23 Jun / 15.30

The Films of Pedro Almodóvar

Mujeres al borde de un ataque de nervios (Women on the Verge of a Nervous Breakdown) E

(Spain / 1988 / 88 min)

๒๕๓๑ / กำกับโดย Pedro Almodóvar / นำแสดงโดย Carmen Maura, Antonio Banderas, Julieta Serrano / ความยาว ๘๘ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวตลกร้าย เรื่องราวขุลมุนของ เป้า หญิงสาวที่ถูกสามีทอดทิ้งไปหาหญิงอื่น ขณะที่กำลังตามไปพูดคุยให้รู้เรื่อง เธอก็ได้พบกับภรรยาอีกคนพร้อมลูกของเขาแบบไม่ได้ตั้งใจ ก่อนที่สาวคนใหม่ของสามีจะตามเข้ามาพัวพันจนทำให้เรื่องราวทั้งหมดกลับอลเวงยิ่งกว่าเดิม

* สนทนาหลังชมภาพยนตร์ ในรายการ
ดูหนังคลาสสิกกับกิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒๕ มิถุนายน เวลา ๑๔.๐๐ น. Fri 25 Jun / 14.00

Tacones lejanos (High Heels) E

(Spain, France / 1991 / 112 min)

๒๕๓๔ / กำกับโดย Pedro Almodóvar / นำแสดงโดย Victoria Abril, Marisa Paredes, Miguel Bosé, Anna Lizaran / ความยาว ๑๑๒ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวตลกดราม่า ว่าด้วยความสัมพันธ์อันกระต่อนกระแต่นของ เบ็กกี นักร้องสาวใหญ่ ผู้เดินทางกลับมายังกรุงมาดริดอีกครั้งในรอบ ๑๕ ปี เพื่อหา รีเบกา ลูกสาววัย ๒๗ ปี ผู้ซึ่งแต่งงานกับอดีตคนรักของตนเอง

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 26 Jun / 13.00

La flor de mi secreto (The Flower of My Secret) E

(Spain, France / 1995 / 103 min)

๒๕๓๘ / กำกับโดย Pedro Almodóvar / นำแสดงโดย Marisa Paredes, Juan Echanove, Carme Elias, Rossy de Palma / ความยาว ๑๐๓ นาที (ภาษาสเปนและฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

เลโอ มาเซียส นักเขียนหญิงรุ่นใหญ่ผู้ประสบความสำเร็จในเส้นทางอาชีพจากนวนิยายรัก แต่ชีวิตจริงของเธอกลับสวนทางกัน เนื่องจากเธอมีปัญหาระหว่างเธอกับสามีทหารผู้ซึ่งไม่ค่อยกลับบ้าน จึงทำให้เธอพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อจะเปลี่ยนแปลงชีวิตคู่อีกครั้ง

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 26 Jun / 15.30

Todo sobre mi madre (All About My Mother) E

(Spain, France / 1999 / 101 min)
๒๕๔๒ / กำกับโดย Pedro Almodóvar / นำแสดง
โดย Cecilia Roth, Marisa Paredes, Candela
Peña, Penélope Cruz / ความยาว ๑๐๑ นาที
(ภาษาสเปนและคาตาลัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ภาษาต่างประเทศยอดเยี่ยมและผู้กำกับยอดเยี่ยมจากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ เล่าเรื่องราวของ มานูเอลลา พยาบาลแผนกปลูกถ่ายอวัยวะในกรุงมาดริดผู้สูญเสีย เอสเตบัน ลูกชายจากอุบัติเหตุ เธอตัดสินใจเดินทางไปยังบาร์เซโลนา เมืองที่เธอจากมาพร้อมลูกในท้องเพื่อบอกข่าวแก่พ่อของเอสเตบัน ผู้ไม่เคยรู้มาก่อนว่าตนเองมีลูกและเพิ่งเปลี่ยนแปลงเพศสภาพพร้อมกับชื่อใหม่ว่า ลอลา

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๗ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 27 Jun / 13.00

Hable con ella (Talk to Her) E

(Spain / 2002 / 112 min)
๒๕๔๕ / กำกับโดย Pedro Almodóvar / นำแสดงโดย Javier Cámara, Darío Grandinetti, Leonor Watling, Rosario Flores / ความยาว ๑๑๓ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ดั้งเดิมยอดเยี่ยม เล่าเรื่องราวของ มาร์โก นักเขียนหนุ่มผู้ต้องดูแล ลีเดีย นักสู้วาระทางสังคม ซึ่งประสบอุบัติเหตุระหว่างการประลองจนสลบไสล ที่สถานพยาบาลแห่งนี้ทำให้เขาได้พบกับ เบนีโญ บุรุษพยาบาลผู้อุทิศตนดูแลลีเดีย นักเต้นบัลเลต์ผู้ตกอยู่ในอาการโคม่า การพบกันของทั้งคู่นำไปสู่มิตรภาพและแรงบันดาลใจในชีวิตของกันและกัน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๗ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 27 Jun / 15.30

ภาพยนตร์ฝรั่งเศส

สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูต

ฝรั่งเศสประจำประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

Z E

(France, Algeria / 1969 / 127 min)
(๒๕๑๒ / กำกับโดย Costa-Gavras / นำแสดงโดย Yves Montand, Irene Papas, Jean-Louis Trintignant / ความยาว ๑๒๗ นาที (ภาษาฝรั่งเศส รัสเซีย และอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ภาพยนตร์รางวัลขวัญใจกรรมการจากเทศกาลหนังเมืองคานส์ และรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ต่างประเทศยอดเยี่ยม สร้างจากเหตุการณ์จริงทางการเมืองในประเทศกรีซ ช่วงทศวรรษ ๑๙๖๐ เมื่อผู้พิพากษาหนุ่มพยายามสืบสวนและเปิดโปงความจริงของคดีการลอบสังหารผู้นำฝ่ายค้านทางการเมืองที่มีแนวคิดเสรีนิยมฝ่ายซ้าย

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๗ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 7 May / 15.30
อาทิตย์ที่ ๒๓ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 23 May / 13.00

Hedi E

(Tunisia, Belgium, France / 2016 / 88 min)
๒๕๕๙ / กำกับโดย Mohamed Ben Attia / นำแสดง
โดย Majd Mastoura, Rym Ben Messaoud, Sabah Bouzouita / ความยาว ๘๘ นาที (ภาษาอาหรับ
คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ภาพยนตร์รางวัลหนึ่งเรื่องแรกยอดเยี่ยม

และนักแสดงนำชายยอดเยี่ยมจากเทศกาลภาพยนตร์เบอร์ลินครั้งที่ ๖๖ เล่าเรื่องราวของ เฮดี ชายหนุ่มบุคลิกเงียบขรึม ผู้ซึ่งใช้ชีวิตโดยถูกกำหนดรอบเอาไว้แล้วจากครอบครัว ระหว่างที่แม่กำลังจัดเตรียมพิธีวิวาห์ให้กับเขา เฮดีกลับตกหลุมรักกับ รีม หญิงสาวนักเดินทางที่เปี่ยมไปด้วยจิตวิญญาณเสรี ผู้เปลี่ยนแปลงความคิดและวิถีชีวิตของเฮดีอย่างรวดเร็ว

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 4 Jun / 15.30
อาทิตย์ที่ ๒๐ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 20 Jun / 15.30

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

สนับสนุนโดย เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

What the Snow Brings

๒๕๔๘ / กำกับโดย Kichitaro Negishi / นำแสดง
โดย Yūsuke Iseya, Kōichi Satō, Kyōko Koizumi /
ความยาว ๑๓๒ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ฟิล์ม ๑๖ มม.

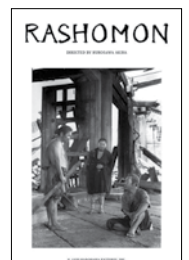
ภายหลังล้มเหลวจากชีวิตครอบครัว และการทำธุรกิจในกรุงโตเกียว มานานต้องเดินทางกลับมายังบ้านเกิดเพื่อเป็นผู้ช่วยดูแลกิจการคอกม้าแข่งให้กับพี่ชายผู้ห่างเหินของตนเอง จากการทุ่มเททำงานอย่างหนักและคลุกคลีอยู่กับม้าตัวหนึ่ง ทำให้เขาเริ่มมองเห็นแสงสว่างในชีวิตและตั้งความหวังกับการเริ่มต้นชีวิตใหม่ในครั้งนี้

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๙ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

Rashomon

๒๔๙๓ / กำกับโดย Akira Kurosawa / นำแสดงโดย
Toshirō Mifune, Machiko Kyō, Masayuki Mori,
Takashi Shimura / ความยาว ๘๘ นาที (ภาษาญี่ปุ่น
คำบรรยายภาษาไทย)

ฟิล์ม ๑๖ มม.

ผลงานที่ทำให้อาคิระคุโรซาวามีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก เล่าเรื่องราวสมัยศตวรรษที่ ๑๐ ในวันที่พายุโหมกระหน่ำ พระ คนรับใช้ และคนตัดฟัน ได้เข้าไปหลบฝน ณ ประตูลาซมอน ทั้งสามต่างถกเถียงผ่านปากคำและมุมมองของแต่ละคนเกี่ยวกับเหตุการณ์ฆาตกรรม เมื่อนักรบชาโมโรคนหนึ่งถูกแทงตายในพุ่มไม้ริมทาง

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๑๓ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๓๐ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

ภาพยนตร์อิหร่าน

สนับสนุนโดย ศูนย์วัฒนธรรม

สถานเอกอัครราชทูต สาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน ประจำกรุงเทพฯ

Crazy Castle E

(Iran / 2015 / 110 min)

๒๕๕๘ / กำกับโดย Abolhassan Davoodi / นำแสดงโดย Tannaz Tabatabaei, Saber Abar, Saed Soheili / ความยาว ๑๑๐ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวเขย่าขวัญเชิงจิตวิทยา เล่าเรื่องราวของกลุ่มเพื่อนจากโลกออนไลน์ที่นัดรวมตัวกันเที่ยวเตร่ในกรุงเทพมหานคร ก่อนจะเกิดเรื่องราวสุดระทึกขึ้นจนนำไปสู่การขุดคุ้ยอดีตของแต่ละคน โดยมีจุดเริ่มต้นแค่การหยอกล้อกันเพียงเล็กน้อย

รอบฉาย: พุธที่ ๖ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 6 May / 15.30
อาทิตย์ที่ ๒๓ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 23 May / 15.30

Season of Narges E

(Iran / 2017 / 95 min)

๒๕๖๐ / กำกับโดย Negar Azarbayjani / นำแสดงโดย Amir Aghaee, Pejman Bazeghi, Shirin Esmaeeli / ความยาว ๙๕ นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

เรื่องราวคู่ขนานผ่านมุมมองของหญิงสาว ๓ คน ประกอบด้วย กิซู คนขับแท็กซี่ซึ่งวันหนึ่งบังเอิญรับนักแสดงชายชื่อดังเป็นผู้โดยสาร ไอลาร์ ผู้ตกหลุมรัก อีเลีย ชายที่ทนทุกข์กับการจากไปของคู่หมั้นตัวเอง และ นาร์เกส หญิงผู้เชื่อมั่นในความเป็นมนุษย์และตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตตนเองอยู่เสมอ

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๑ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 11 Jun / 15.30
อาทิตย์ที่ ๒๐ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 20 Jun / 13.00

ภาพยนตร์ไต้หวัน

สนับสนุนโดย ชุดเครื่องมือภาพยนตร์ไต้หวัน

Taiwan Cinema Toolkit,

สำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเป ประจำประเทศไทย

Eighteen E

(Taiwan / 1993 / 106 min)

๒๕๓๖ / กำกับโดย Ho Ping / นำแสดงโดย Lu Hsiao-Fen, Wu Hsing-Kuo, Tou Tsung-Hua / ความยาว ๑๐๖ นาที (ภาษาจีนกลางและฮกเกี้ยน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์แนวทดลองที่นำเรื่องราวตามชนบทไต้หวันมาผสมผสานเข้ากับงานภาพสื่อดิจิทัลแบบมัลติสกรีนได้อย่างลงตัว เรื่องราวของไถ่ไต้เหว ผู้ถูกรอครอบครัวทั้งไว้ที่เมืองติดชายทะเลแห่งหนึ่งเพราะเขาเอาแต่เล่นการพนัน จนเมื่อได้อยู่เพียงลำพังเขาจึงค่อย ๆ คืบคลานกับบรรยากาศของหมู่บ้านชาวประมงอันเงียบสงบที่เต็มไปด้วยซากปรักหักพัง และคนแปลกหน้า

รอบฉาย: พุธที่ ๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 5 May / 13.00
อาทิตย์ที่ ๙ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 9 May / 13.00

Quicksand: the Life of Hsu Pu-Liao as an Actor E

(Taiwan / 2011 / 30 min)

๒๕๕๔ / กำกับโดย Jino Chen, Wu Yao-Tung / ความยาว ๓๐ นาที (ภาษาจีนกลางและฮกเกี้ยน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์สารคดีที่จะพาไปพบกับเรื่องราวของ ชูพูเลี่ยว ตำนานนักแสดงตลกชาวไต้หวัน ผ่านเสียงสัมภาษณ์ของอดีตเพื่อนร่วมงานและสมาชิกในครอบครัว ที่มาบอกเล่าถึงความสามารถอันหลากหลายในช่วงเวลาที่ดาวตลกมากพรสวรรค์ผู้นี้ยังคงโลดแล่นอยู่ในวงการบันเทิง ก่อนที่เขาจะจากไปด้วยวัยเพียง ๓๔ ปี

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 4 Jun / 13.00
อาทิตย์ที่ ๑๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 13 Jun / 13.00

ภาพยนตร์นานาชาติ

The Long Walk E

(Laos / 2019 / 116 min)

๒๕๖๒ / กำกับโดย Mattie Do / นำแสดงโดย Yannawoutthi Chanthlungsy, Vilouna Phetmany, Por Silatsa, Noutnapha Soydera / ความยาว ๑๑๖ นาที (ภาษาลาว คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ชายชราผู้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอันห่างไกลในประเทศลาวได้รับการติดต่อจากตำรวจท้องถิ่นให้ช่วยตามหาศพของหญิงสาวในหมู่บ้านที่หายตัวไปโดยหวังว่าความสามารถในการติดต่อกับวิญญาณของเขาจะช่วยในการสืบหาดำเนินคดี แต่โชคชะตานำพาให้ชายชราต้องเผชิญกับปริศนาดำมืดที่ซ่อนมานานกว่า ๕๐ ปี

รอบฉาย: พุธที่ ๒๖ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 26 May / 15.30

The Woman Who Ran E

(South Korea / 2020 / 77 min)

๒๕๖๓ / กำกับโดย Hong Sang-soo / นำแสดงโดย Kim Min-hee, Song Seon-mi, Lee Eun-mi / ความยาว ๗๗ นาที (ภาษาเกาหลี คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ระหว่างที่สามีออกเดินทางไปทำงานต่างเมือง ก็มี ดัดสินใจแก้เหงาในยามว่างด้วยการไปพบปะเยี่ยมเยียนเพื่อนสาวสามคน การใช้เวลาสั้น ๆ ร่วมกันของพวกเธอได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของบทสนทนาซึ่งมีตั้งแต่เรื่องราวสัพเพเหระไปจนถึงการค้นพบบางสิ่งที่มีไม่เคยใช้เวลาคิดถึงมันมาก่อน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน เวลา ๑๓.๔๐ น. Fri 4 Jun / 13.40
อาทิตย์ที่ ๑๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๔๐ น. Sun 13 Jun / 13.40

โปรแกรมฉายเดือนพฤษภาคม

Screening Programme | MAY 2021

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
จัดฉายอังคาร - อาทิตย์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับชม อำนวยความสะดวกและสำรองที่นั่งได้ที่ www.fapot.or.th 						1 13.00 น. พระรถเมรี 15.30 น. ปืนใหญ่จอมสลัด
2 13.00 น. ¡Ay, Carmela! 15.30 น. 3 Days in Quiberon	3	4 13.00 น. กาเกี 15.30 น. พระลอ	5 13.00 น. Eighteen 15.30 น. ปลาบู่ทอง	6 13.00 น. สุดสาคร 15.30 น. Crazy Castle	7 13.00 น. ลูกสาวพระอาทิตย์ 15.30 น. Z	8 13.00 น. ฟ้าทะลายโจร สนั่น วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง
9 13.00 น. Eighteen 15.30 น. What the Snow Brings	10	11 13.00 น. อินทรีแดง 15.30 น. นางนาก	12 13.00 น. ปืนใหญ่จอมสลัด 15.30 น. ขุนแผน ฟ้าฟื้น	13 13.00 น. 3 Days in Quiberon 15.30 น. พระลอ	14 13.00 น. เจียน 15.30 น. โนราห์	15 14.00 น. กิจกรรม <i>Cinema Lecture</i> Hannah Arendt
16 13.00 น. กษัตริย์ 15.30 น. ฟ้าทะลายโจร	17	18 13.00 น. พระรถเมรี 15.30 น. สุดสาคร	19 13.00 น. อินทรีแดง 15.30 น. กาเกี	20 13.00 น. ¡Ay, Carmela! 15.30 น. แป้นชูกับผี	21 13.00 น. ปลาบู่ทอง 15.30 น. รุ่นพี่	22 13.00 น. สิงสู่ 15.30 น. นางนาก
23 13.00 น. Z 15.30 น. Crazy Castle	24	25 13.00 น. กษัตริย์ 15.30 น. What the Snow Brings	26 13.00 น. แป้นชูกับผี 15.30 น. The Long Walk	27 13.00 น. สิงสู่ 15.30 น. ลูกสาวพระอาทิตย์	28 14.00 น. ดูหนังคลาสสิกกับ ม.ล.วราภา เกษมศรี	29 13.00 น. ขุนแผน ฟ้าฟื้น 15.30 น. โนราห์

โปรแกรมฉายเดือนมิถุนายน

Screening Programme | JUNE 2021

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
30 13.00 น. รุ่นพี่ 15.30 น. เจียน	31	1 13.00 น. นักผจญภัย 15.30 น. เสาร์ 5	2 13.00 น. เก้ายอด 15.30 น. ไฟแดง	3 13.00 น. เทวดาเดินดิน 15.30 น. แผลเก่า	4 13.00 น. Quicksand: the Life of Hsu Pu-Liao as an Actor 13.40 น. The Woman Who Ran 15.30 น. Hedi	5 13.00 น. คู่หู 15.30 น. 191 ½ มือปราบ ทรานส์เลชั่น
6 13.00 น. The Sea Stares at Us from Afar 15.30 น. Yella	7	8 13.00 น. ชุดหนังโฆษณาชวนเชื่อ ของสำนักข่าวสารอเมอริกัน 15.30 น. ไฟแดง	9 13.00 น. ดรูว์ฟีลิ่ง 15.30 น. ฟ้าใส ใจเย็นบาน	10 โปรแกรมพิเศษ วันกำเนิดภาพยนตร์ ในสยาม 13.00 น. Lumière!	11 13.00 น. คนเหนือคน 15.30 น. Season of Narges	12 13.00 น. ลุงบุญมีระลึกชาติ 15.30 น. แผ่นดินของใคร
13 13.00 น. Quicksand: the Life of Hsu Pu-Liao as an Actor 13.40 น. The Woman Who Ran 15.30 น. Rashomon	14	15 13.00 น. คู่หู 15.30 น. ฟ้าใส ใจเย็นบาน	16 13.00 น. เก้ายอด 15.30 น. นักผจญภัย	17 13.00 น. 191 ½ มือปราบ ทรานส์เลชั่น Yella	18 13.00 น. ชุดหนังโฆษณาชวนเชื่อ ของสำนักข่าวสารอเมอริกัน 15.30 น. เสาร์ 5	19 14.00 น. กิจกรรม <i>Cinema Lecture</i> Social Dilemma
20 13.00 น. Season of Narges 15.30 น. Hedi	21	22 13.00 น. เทวดาเดินดิน 15.30 น. สิงห์ล่าออย	23 13.00 น. ดรูว์ฟีลิ่ง 15.30 น. The Sea Stares at Us from Afar	24 13.00 น. แผลเก่า 15.30 น. ลุงบุญมีระลึกชาติ	25 14.00 น. ดูหนังคลาสสิกกับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน Women on the Verge of a Nervous Breakdown	26 13.00 น. High Heels 15.30 น. The Flower of My Secret
27 13.00 น. All About My Mother 15.30 น. Talk to Her	28	29 13.00 น. สิงห์ล่าออย 15.30 น. คนเหนือคน	30 13.00 น. แผ่นดินของใคร 15.30 น. Rashomon			

โปรแกรมฉาย | วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง | เมืองทิพย์ ไทยแลนด์ | ราล์ก ไพโรจน์ ใจสิงห์ | ราล์ก กิตติ ด้สกร
 | เยาวศรธรรมเย็น | ภาพยนตร์โลก

CALL FOR ENTRY

เทศกาล
ภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ 25

เชิญส่งผลงานหนังสั้น

- ความยาวไม่เกิน 30 นาที สำหรับสาขาคอลทั่วไป, นักศึกษา, นักเรียน และ แอนิเมชัน
- ไม่จำกัดความยาว สำหรับสาขาสารคดี และ Digital Forum
- สร้างเสร็จหลัง 1 มกราคม 2563 เท่านั้น

หมดเขตรับสมัคร
วันจันทร์ที่ 2 สิงหาคม 2564

กรอกใบสมัครและส่งลิงก์ผลงานได้ที่
<http://bit.ly/ShortFilm25>